

Incipit liber. xv. de prouincijs.

De terre aut par
tibus et diuersis prouincijs per
quas orbis generaliter ē diuisus
pauca huic opī sunt adiunāte do
mino breuiter inferenda. Non tñ d̄ singulis di
cendum. sed solummodo de his de quibus sa
cra scriptura sepius inuenitur facere mentionē.

De orbe.

Capitulum. j.

Orbis autem ut
dicit Isidorus ii. xv. trisarie est diui
sus. naz vna ps asia alia europa. ter
cia africa appellatur. quas tres ptes orbis vete
res non equaliter diuiserunt. Nam asia a meri
die p orientem vsqz ad septentriones peruenit.
Europa ꝛo a septentrione vsqz ad occidentes
p̄tingit. Sed africa ab occidente per meridies
se extendit. Sola quoqz asia continet vnā par
tem nostri habitabilis scz medietatem. alie ꝛo
partes scz africa et europa aliā medietatē sunt
sortite. Inter has autez partes ab oceano ma
re magnū progredit̄ easqz interfecat quapro
pter si in duas ptes oriētis et occidētis orbē di
uidas. in vna parte erit asia in alia ꝛo africa et
europa. Sic aut diuiserunt post diluuium filij
noe inter quos sem cum posteritate sua asiaz. ia
phet europam. cham africanam possederunt. vt
dicit Glo. sup Genes. x. et sup libro palipom.
primo. Idem dicit Crisostomus. Isido. 7 Plin
ius.

De asia.

Capitulum. ij.

Asia itaqz que
media credit̄ esse pars orbis. ex noīe
cuiusdam mulieris ē appellata. que
apud antiquos regnū tenuit orientis vt dicit
Isidorus li. xv. Hec i tertia parte orbis dispo
sita ab oriente habet ortum solis. a meridie oc
ceanū. ab occasu nostro mari finitur. a septentri
one meotidi lacu 7 flumio thanai terminat̄. Ha
bet aut multas prouincias 7 regiones 7 diuer
sas gentium natōes in vita 7 in moribus mira
biles. figuris corporum sicut 7 affectibus menti
um mirabiliter differentes. quarū nomina 7 si
tus breuiter hic ponemus sequendo ordinem
alphabeti.

De assiria.

Capitulum. iij.

Assiria asie ē re
gio et prouincia ab assur filio Sem

lic vocata quia illam regionem primo post dilu
uium inhabitauit et incoluit. Hec ab oriēte ha
bet indiam. a meridie mediam tangit. ab occidē
te habet tigrim. et a septentriōe montes cauca
sum vbi porte sunt calpie vt dicit Isido. li. xv.
In hac regione primo inuentus fuit vsus pur
pure. Inde etiam primo crinium et corporum
vnguenta p̄cesserunt pariter 7 odores ex q̄bus
effluxit luxuria romanorum et grecorum vt di
cit Isid. Et est terra in temperatis regionibus
tēperatissima sed in multis extremitatibus p̄
pter distemperatas terre mansiones sicut in be
stijs 7 serpentibus. sic etiam in hominum mori
bus est in pluribus inquieta vt dicit plinius li.
ij. vbi describit hominum feritates. In hac p̄
uincia habitant assiry ab assur dicti. gens potē
tissima que ab antiquo. ab eufrate vsqz ad indo
rum fines omnium in medio terre tenuit regio
nem vt dicit Isido. li. ix.

De arabia.

Capitulum. iij.

Arabia asie ē pro
uincia sacra. i. thurifera nuncupata
vt dicit Isidorus li. xv. Ibi em̄ ma
xime abundant arbores thurifere 7 alie odorife
re. p̄pter quam sacram aromatum fragrantiam
greci eam eudemon. latini beatas vocauerunt
vt dicit idem ibides. In eius em̄ saltibus mirza
et cinamomū crescunt 7 cetera medicinalia po
tissime inualescunt. Ibi nascitur auis fenix 7 ali
arum rerum siluestrium tam bestiarum q̄z volu
crū dissimilis et varia multitudo. In arabia eti
am est diuersitas gemmarum. nam vt dicit Isi
dorus Plinius 7 Diosius. Ibi triplex sardo
nix et gemmarum materia. immo multiplex gē
marum numerus inuenitur. Ibi em̄ inueniunt̄
dracones 7 quidam aspides in quorum corpo
ribus diuersarum gemmarum preciositas in
uenitur. In ipa est saba sic a filio chus nūcupa
ta 7 est pars terre arabie sup sinū maris persici
coangustata 7 versus sinum arabicum consum
mata. de saba quere infra.

De armenia.

Capitulum. v.

Armenia ab ar
meno iasonis thessali comite est vo
cata qui amisso rege iasone collecta
multitudine eorum qui passim vagabantur ar
meniam cepit et ex suo nomine nominauit vt di
cit Isidorus li. xv. Hec est terra ararath i qua
fugerūt filij sennacherib qñ ipm in tēplo dei sui
orantē interfecerunt. vt narzat bysso. li. Reguz

Et dicitur ararat h mons in quo archa noe p^o
diluuium requieuit. Sita autem est hec armenia
inter montem tauri et caucasia capadocia vsq^{ue}
ad mare caspium. p^{ro}ensa habens a septentrio-
ne montes ceranneos. e quibus fluit tigris na-
scitur vt dicit idem Isid. Plini. et Crisostom^o
Et est duplex armenia scz superior et inferior sic
et due pannonie in quaz vtraq^{ue} mira quedam
et monstruosa quo ad nos sepius inueniuntur.
Terra tñ armenica vbi attingit littoza tygrⁱ v^l
eufratis herbis et frugibus nemoribus ortis et
fructibus est iocundissima. multis tñ bestiarum
crudelium et serpentum generibus est repleta
vt dicit idem. Et de hoc infra narrat plini^o. 4. li.

De aradia. Capituluz. vi.

ARadia siue ara-
dyn. est insula que tota est ciuitas si-
ta in mari mediteraneo non longe
a tyro vt dicit glo. super locū illuz Ezech. xxvij
Filij aradij in exercitu tuo zc. vii. em sunt nau-
tici et in pugnis naualibus eruditi.

De albania. Capituluz. viij.

Albania asie ma-
ioris est prouincia a colore populi
nuncupata eo q^{od} albo crine nascant^{ur}.
Frigida em regio est respectu aliarum regionū
que asie ascribuntur. Hec albania habz ab ori-
ente mare caspium et surgit p^{ro} ora septentri-
onalis oceani vsq^{ue} ad meotides paludes et deser-
ta loca incultissima se extendens. Huic terre in-
gentes sunt canes animo et corpore tam feroces
vt tauros premant. leones perimant et elephan-
tes beluarum fortissimas superent et p^{ro}sternāt
vt de albanorum cane exemplificat Plinius q^{ui}
missus alexandrio de leone ap^{ro} et elephante in
stadio triumphauit vt dicit idem li. viij. ca. de
canibus albanie. Hec ho gens oculos habet
pictos et glaucos in pupilla adeo vt melius de
nocte q^{am} de die videant vt dicit idem. et Isido.
li. ii. Idem etiam p^{ro} miro solinus narrat.

De atthica. Capituluz. viij.

Atthica prouin-
cia eadem est que et grecia antiq^{ue} cui^{us}
pars v^l ciuitas dicebat^{ur} ciuitas athenaz q^{ui} quō-
dam fuit phoz nutritrix et mater liberalium lite-
raz qua nihil habuit grecia clarius nihil nobili-
us q^{uam} diu amoris sapientie studio operam im-
pendebat vt dicit Plini. et Isido. li. xv. toci^{us} at-
thice. prouintie plato athenaz doctor fuit hanc

demostenes eloquentia p^{ro} multoz seculoz t^{em}p^{or}a
publicauit vt refert salusti. Sed sup^{er} oia eā cō-
mendat ariopagita pauli discipulus cuius sa-
pientie. p^{ro}funditas toti^{us} vere partes seculi deco-
ruit vt dicit epiphani^{us} in dyonisi^{us} ariopagite
cōmendatione. put idem refert Isid.

De achaia. Capituluz. ix.

Achaia grecie in
europa est. prouincia ab acheo quo-
dam rege antiquitus appellata. hec
prouincia vere tota insula est nam a septentriōe
vbi macedonie iungit^{ur} vndiq^{ue} septa ē mari. naz
ab oriente habet cyreneum mare. ab euro gre-
cum. a meridie ionū. ab affrico et occasu cassopi-
as insulas. a sola septentrionali parte macedo-
nie et atthice grecie sociat^{ur}. Huius prouincie ca-
put est chorinthus locus munitissimus vt dicit
Isido. li. xv. nā ad ipam patet vix accessus. p^{ro}-
fuitus altitudinem multitudinem populi et p^{ro}-
munitionis fortitudinez et maris vicinitate. hāc
condidit chorinthus horestis filius quem greci
chorinteam vocant. i. reipublice administratio-
nem vt dicit Isido. li. xvj.

De archadia. Capituluz. x.

Archadia est pro-
uincia inter ionium mare et egeuz vt
dicit Isido. collocata quam archa-
ionis fili^{us} incolis deuictis ex suo nomine archa-
dian nominauit. nam etiam sicionia a quodā re-
ge sicionio in postez ē vocata vt dicit Isido. li.
xv.

De alania. Capituluz. xi.

Alania prima est
pars sithie que prima et maxima re-
gio est europae. que scz europa inci-
pit a flumine tanai descendens ad occasum per
septentrionalez oceanum et vsq^{ue} i fines hyspa-
nie se extendit cuius pars orientalis et meridio-
nalis a ponto consurgens tota mari magao cō-
iungitur et in insulas gades finitur vt dicit Isi-
do. li. xv. Pars itaq^{ue} sithie prima est alania que ad
meotides paludes p^{ro}tingit et vsq^{ue} ad daciam se
protendit. Est autem regio latissima multas et
senas continens barbaras nationes sub frigido
climate constituta ab oriente declinans ad aequi-
lonem.

De amazonia. Capituluz. xij.

Amazonia ē regio

partim in asia partim sita in europa que albanie est vicina ⁊ ab amazonibus est vocata. Fuerunt autē amazones gotborum qui exierunt de inferiori sithia vxores vt dicit **Jl. li. ix.** que maritis suis dolo interfectis viroz suoz arma arripientes hostes virili animo aggressē de maritoz suozum nece sumpserūt de bitam vltionem. nam omnes masculum a sene vsqz ad paruulum in ore gladij perimerunt et feminas referuantes ⁊ hostiū spolia diripientes deinceps pariter sine masculoz consortio viuere decreuerunt que duas reginas scz marsepiā et lampeta maritoz exēplo qui semp duos solebant habere reges sup se statuerunt quarum vna procedens cū exercitu cōtra hostes dimicabat altera interim rempublicam gubernat. effete sunt autē tamfortes breui tpe bellatrices qz magnam partem asie fere. c. annis dominio suo subiecerunt inter ipas nō nullum penitus masculum viuere vel morari ratione aliqua pmiserunt ex finitimis tangentibus maritos sobolis gratia elegerunt ad quos statutis tpbis accedentes prolem cōceperunt. Sed tempe completo ad conceptionis officii instituto maritos a se recedere ⁊ alias mansiones querere coegerunt. masculos autē filios vel emactabant vel recto tempore patribus transimitabant. filias vero sibi referuantes eas ad sagittandū ⁊ venandum informabant ⁊ ne in sagittarum ictibus māmillaz grossicie impedirent eis in. vij. vt dicitur anno māmas exurebant. ⁊ ideo amazones sunt dicte. i. sine māma vt dicit **Jlido. li. ix.** has vnimāmas antiquitus multi vocauerunt. qz feritatem domuit vt dicit primo hercules. dein de achilles. sed hoc pot⁹ fuit p amicitiam qz p vires sicut in gestis grecorum ⁊ amazonū cōtinetur. Dicit autē **Jlidoz.** qz per alexandrum magnum amazones vsqz ad internationez penitus sunt delete. Sed hystoria alexandri hec non dicit. immo dicit amazonum regina alexandro postulanti tributa per nuncios recepisse. De tua prudentia est mirandū qz cum feminis cōstringere statuisi. quare si fauente nobis fortuna. succumbere te contingat merito es confusus cum a mulieribus sis deuict⁹. qz si iratis nobis dijs nos deuicis paz tibi poterit cedere ad honorē qz de mulierculis triumphasti. **Su**per cui⁹ responso ad ammirationez ductus rex generosus dicit. decens fore non p gladium et furozē mulieris vincē s⁹ potius p amorem. ppter qd libertatē eis cōcessit ⁊ ipas non violentia s⁹

potius amicitia suo imperio subingauit.

De alemānia.

Capitulum. xii.

Alemānia nobi-

lis et gloriosa est regio in europa a lemanno fluuio vltra danubiū s⁹m **Jlidoz** sic vocata vbi illius terre incolē p⁹ habitauerūt qui a fluuio lemanno alemanni dicti sūt. Hec et germania dicta ē vt dicit **Jlido. li. xv.** vbi dicit p⁹ datia qz finis ē sive inferioris occurrit germania ab oriente habens danubiū a meridie rhenū fluuiū a septentrione ⁊ occasu oceanum. Et est duplex germania scz superior qz se extendit vsqz ad alpes ⁊ mare mediteraneanū siue adriaticū vbi mare magnū sistit in aqulie ptibus ⁊ paludes. Alia germania est circa rhenū vtraqz germania diues est terra ⁊ inclita et taz viribus qz diuitijs ac bellicosus populis numerosa. **U**nā fecūditate gignendorum populoz a germinando germaia est vocata vt dicit **Jl. li. xv.** Generosos em ⁊ imanes gignit populos. ⁊ quibz dicit **Jl. li. ix.** **Jlido.** Germanie nationes sunt multe immania corpora habentes viribus fortes audaces animo ⁊ feroces indomiti raptu captibus ⁊ venationibus occupati. facie decori et formosi comati ⁊ coma flauj liberales animo hylares ⁊ iocundi et potissime saxones qz in predictis sunt pcellētes de qbus dicit **Jl. Saxonum** inquit gens in oceani finibus ⁊ litozibus constituta virtute ⁊ agilitate agilis. vñ et sic est appellata eo qz valentissimum sit gen⁹ hoim pstantius ceterispiratis nō em p terrā solis suis hostibus sunt infesti. venetiam p mare illis qui se molestāt ac si essent saxei sunt importabiles atqz duri. qz terra valde fructifera aqz et fluminibz optimis irrigua. in ipoz etiam mōtibz effodiunt oia fere metalla pter stannum. Sunt ⁊ alie prouincie in vtraqz germania qz nō sunt min⁹ laude digne vt sunt austria bauaria circa danubiū. svenia alsatia circa rhenū ⁊ alie mltē quas p singulos enumerare esset tediosū. **A**saxonibz autē germanicis anglici pcesserūt qz rum pgenies ⁊ successio britāniam insulaz possidet quoz linguā ⁊ mores anglicoz gens vsqz hodie in pluribus imitat vt dicit **Beda** in lib. de gestis anglicoz. quere infra de litera s. de saxonia.

De anglia.

Capitulum. xiiij.

Anglia oceani ē

insula maxima qz circūfusa mari a toto orbe vndiqz ē diuisa. qz quāda albion ab albirupibus alonge circa maris littora apparentibz

est vocata. Nam succedente tpe quidam proceres de troie excidio discedentes facta classe palladis vt fertur oraculo ad p̄dicte insule litora puenerunt qui contra gigantes q̄ tunc terrā possederūt diuini pugnantes arte pariter et virtute insulam sup̄atis gigantibz suo dominio s̄iecerunt. et a bruto qui illius exercitus erat p̄nceps terram vocauerunt britanniā quasi insulā a bruto tūc t̄pis armis et potentia adquisitam. a cui⁹ bruti p̄ sapia reges potētissimi p̄cesserūt quoz opa magnifica si quē audire delectat hystoriam bruti legat. Illa aut̄ eadē insula p̄ longa tpa a saxonibus germanicis multis et varijs interuenientibz seuislimis plijs ē adquisita et a suis posteris est possessa qui britonibz vel mortuis vel etulatis insulam inter se diuiserūt et singulis puincijs s̄m lingue sue p̄rietatē nomina imponentes lingue gentis sue memoriam reliq̄rūt vocantes insulā angliā ab engela regina clarissimi ducis saxonū filia que illā insulā post mlt̄a prelia post possedit. Irido. tū dicit angliam ab angulo dictā q̄si terram in fine vel quasi m̄di angulo cōstitutā Sed beat⁹ Greg⁹. videns angloz pueros rome venales tpe paganoz audiens q̄ essent āglia alludens patrie vocabulo respondit. Vere inquit sunt anglici qz vultu p̄tent vt angeli. illis oportet verbum annunciare salutis. Nā vt dicit Beda germanica nobilitas adhuc p̄ ueroz cultibz resultabat. De hac insula dicit Plini. multa silr et Drosius. s̄ Irido. summam tangit expressius q̄ alij obscur⁹ retulere. britanniā scz q̄ nunc dicit angliā ē insula q̄ cōtra aspectum gallie et hyspame ē sita. circuitus eius obtinet q̄dragies octies septuagintaquiqz milia multa et magna flūia sunt in ea fōtes calidi. metalloruz etiam larga copia agates lapis ibi plurim⁹ et margarita gleba optima et diuersis fructibus vald̄ apta ibi oues lanigere ī p̄cipua abūdantia. ibi ferax et ceruorum multitudo nimia inuenit. pauci lupi vel nulli in insula reperiunt. et iō oues q̄ ibi maxime abūdant tutius in caulis et in pascuis sine custodia reliquuntur vt dicit beda. Unde quidā describens insulam anglicanam metricē sic dixit. Angliā terra feror et fertilis angulus orbis. Insula p̄diues q̄ toto vix eget orbe. et cuius totus indiget orbis oppe angliā plena iocis gens libera apta iocari. Libera gens cui libera mēs et libera lingua. S̄z lingua melior liberiozqz manus. Multas alias p̄sequi gētis et insule dignitates h̄ interponere esset longū. quere infra de britanniā.

De aquitannia. Capitulū. xv.

Aquitannia gallicie est prouincia in europa vt dicit Irido. li. xv. et ē sic ab obliquis aq̄s ligeris fluminis q̄ ex plurima pte terminus ei⁹ est eamqz pene in orbem circumcingit appellata. Terra siquidem fertilis et amena oppidis ciuitatibus et castris p̄clara aquis et fluminibz irrigua siluis campis ortis et pratis decora vineis et arboribus fructiferis diuersi generis cōsita et magnis diuitijs opulenta. Sub nomine h̄o aquitannie multe particulares puincie cōprehēduntur vt dicit Plini. Hec a circio habet oceanum vt dicit orosius qui aquitannicus sin⁹ appellat. ab occasu hyspaniam habet. a septentrione et oriente galliā lugdunensem. ab euro et meridie cōtingit puinciam narbonensem vt dicit Drosius.

De andegauia. Capitulū. xvj.

Andegauia ē gallicie puincia q̄ aquitannie est vicina et vsqz ad minorem britanniā se extendit cuius metropolis andegauis est nominata a qua in circuitu tota puincia andegauia est vocata et est terra vinifera et fructifera bonis omnibus opulenta. similis aquitannie in vinctis et in fruge.

De aluernia. Capitulū. xvij.

Aluernia gallie lugdunensis est prouincia cuius ciuitas maior mons clarus nuncupatur. Hec ab euro habet germaniam. ab austro ytaliam. ab occidente narbonē. prouinciam. a septentrione galliam belgicam. Est autem terra siluestris et nemorosa montuosa pascuosa feris pecudibus et armentis referta frugifera et vinifera in multis locis.

De apulia. Capitulū. xvij.

Apulia est regio maritima in ytalīa que ps est europa ab insula sicilie p̄ marē brachiū separata tra siquē ē multū p̄p̄osa. auro et argēto referta. frumento mero et oleo opulenta ciuitatibus nobilissimis inclita. castris et oppidis p̄munita. frugibz et diuersi generis fructibus fertilis et fecunda. Finis est europa contra meridiem que solo mari a barbaria ē diuisa. Fontes dicit h̄re calidos infirmis p̄bentes sanitatem et medicinam. Metropolis autem illi⁹ regiois brūdusiū dī quā greci quidā edificauerūt. et dī a brunda

grece quasi caput cerni latine. Illa em̄ ad modum cervini capitis habentis. cornua dicit esse disposita ut dicit Isido. xxviii. ca. in libro. d. nonimibus civitatum. Huic a latere adiacet terra que dicitur campania mater frugum nam eius gleba fertilissima est quo ad frugum multitudinem producendam ex cuius abundantia multe puincie sustentantur etiam transmarine.

De affrica.

Capitulum. xix.

Affrica ut quidam

putant est dicta quasi aprica. eo quod soli sine celo sit peruia et aperta. propter quod horum frigoris nullatenus est subiecta ut dicit Isidorus li. xv. Alij putant affricam esse dictam ab affer filio abrahe ex cethura que dicitur durisse versus libiam exercitum et ibi victis hostibus confedisse eiusque posteros affros nominasse ut dicit Isido. li. ix. Incipit autem affrica a finibus egypti pergens iuxta meridiem per ethiopiam usque ad atlantem montem a septentrione pro mari mediterraneo clauditur et in gaditano freto finitur. Hec mundi tertia dicitur esse pars divisa contra asiam et europam. hinc autem provincias multas sicut libiam cirenem tripolim bizantium carthaginem mauritaniam ethiopiam et multas alias. Est autem illa pars mundi que affrica dicitur. minor spacia quam asia vel europa sed pro sua quantitate ditior est et mirabilior in qualitate. Nam in auro et gemmis ditissima est similiter in frugibus fructibus et oliivis. Mirabilissimas etiam producit bestiarum et hominum species et figuras ut patebit quoniam regiones affricae pro sua nomina describentur. Solis ardoribus pro alijs terris exurit varijs oceani finibus interceptitur. arenarum cumulis sterili multis partibus efficitur. Et a sativis pilosis tigridibus et alijs horrendis bestijs possidetur. et hinc inferius plus patebit

De asturia.

Capitulum. xx.

Asturia est provincia

in citeriori hispania in confinio europa et affricae constituta ut dicit Isido. li. xv. unde astures sunt dicti qui prope ysturum flumen nunc inhabitant quorum terra est silvis et montibus quasi undique circumscripta ut dicit idem Isido. soli incolae sunt ut dicit respectu aliorum animo placidi liberales et benigni quorum civitas metropolis nominatur. terra quidem mero frumento et oleo minus abundant. Nam terra est frigida et ad huiusmodi productionem frugum vel fructuum minus apta.

abundant autem ibi milium et castanee super modum. Dicuntur autem ibi multa crescere fructuum genera et pomorum. de quibus loco vini faciunt sibi potum. Feris silvestribus et etiam domesticis pecudibus sunt maxime opulenti. Populus autem generaliter ut dicitur ex natura hylaris est et canore vocis in cursu agilis. et in prelijs militans. elegantis stature et pulchre forme hinc situm patrie et qualitatem calide regionis ad loquendum et forsitan deridendam lingua levis.

De aragonia.

Capitulum. xxi.

Aragonia provincia

est in hispania vinearum et frugum fecunda fontibus et fluvij irrigua. ab aragotis quondam occupata a quibus regio usque hodie nominatur. Nam gothorum gens quandoque in illa provincia habitabat unde aragonia quasi aragothia est vocata ut dicit Isidorus. quam profluit yberus fluvius. cuius metropolis appellatur cesaraugusta.

De babilonia.

Capitulum. xxii.

Babilonia asie est

provincia in chaldea cuius caput est urbs babilonia qua regio est nuncupati tam nobilis ut chaldea et assiria et mesopotamia aliquando in eius nomen transierunt ut dicit Isido. li. xv. Hanc preterfluunt flumina nobilissima inter que precipua sunt tigris et eufrates. que de paradiso habent ortum. Est autem regio omnium frugum et fructuum fertilissima vinifera et aromaticis arboribus et herbis plena. gemmarum et metallorum copijs ditissima camelis equis asinis et mulis et alijs iumentis abundantissima feris et mirabilibus bestijs ac monstrosis abundans maxime in deserto cuius metropolis quondam est dicta babilonia. id est confusio. eo quod ibi lingua edificantium turrim babel est confusa ut dicitur Genes. xi. cuius magnitudinem describit Hiero. super Isa. xi. Babilonia inquit est metropolis caldeorum cuius muri. xvj. milia passuum erant per quadratum ab angulo in angulum quod est similitudo. lxxij. unde duabus leucis. et duabus unius leuce partibus muri tendebantur. ibique erat turris trium milium passuum in altitudine id est duarum leucarum a lato in arctum coangustata cuius materia fuerunt lateres cocti ex bitumine indissolubili. unde nec igne nec aqua dissolvi potest. et quia ibi confusum est labium hebraice dicta est babel grece autem babilonia a qua regio tota in circuitu babilonia est vocata. Huic un-

peravit rex potentissimus scz nabuchodonosor qui inter ceteras mundi nationes quas chaldeorum subiecit imperio indeam etiam captivavit propter qd babilon sub walthasar nepote suo p cyrum 7 darium reges persarum 7 medorum penitus destructa fuit. nec unq̄ iterato reparata. sed de eius reliquijs scz sophon 7 therosophon fuerunt in parside edificate vt dicit Hieroni. Locus aut̄ vbi quondam fuit babilon est desertus 7 nihil continet nisi bestias monstruosas. quere infra de chaldea.

De bactria. Capitulū. xxiiij.

Bactria est regio in asia cui fluvius nomine bactr^o nomen dedit vt dicit Isidorus. lib. xv. Huius partes que sunt plane pro parte in gis ambiuntur. que autez aduerse sunt in do fluvio terminantur reliqua includit och^o fluvii. Dicit aut̄ bactria fortissimos camelos nūq̄ pedes atterentes vt dicit Isidorus.

De braciana. Capitulū. xxiiij.

Braciana regio ē in affrica ex duobus oppidis nobilissimis est sortita vocabulum. ex qb̄ vnum andromethus vocatur. alterum vocat̄ bizantium. Hec fecunda est glebis 7 oleis cui^o humus ē ita pinguis vt iact̄ ibi seminibz pencecissime fruges renascantur. vt dicit Isidor^o libro. xv. De bragmanis quere infra i fine istius libri.

De brabancia. Capitulū. xxv.

Brabancia germanie finalis est puincia que gallie belgice est contigua habens rhenuz ab oriente 7 frisiā britānicū oceanū 7 flā dricū sinū ab aquilone inferiorem galliā ab occidente 7o supiozem franciāz a meridie. quā amnis mosa p̄terfluit 7 scaldia fluvius intrans cum fluxu 7 refluxu maris alijs riuulis varijs et fontibz irigua. terra in multa parte vinifera. nemorosa collibz p̄atis et ortis decora. arboribz fructiferis et siluestribz plena. abundans animalibus domesticis 7 siluestribz cervis hynulis apus leporibus 7 cuniculis multa habens oppida famosa. terra fertilis in frugibus 7 populosa gens elegantis stature et venuste forme bellicosa animosa contra hostes. inter se aut̄ placita et quicta.

De belgica. Capitulū. xxvj.

Belgica dicit̄ gallic^o puincia in europa a belgis ciuitate sic dicta vt dicit Isid. li. ix. Hec ab oriente vt dicit Orosius habet germaniam sine flumen reni. ab euro habet alpes peninas. a meridie puinciam narbonensem in qua ciuitas arelatensis sita est. ab occasu puinciam lugdunensem. a circio oceanū britānicū. a septētride britānicam insulam siue angliā. Hec regio in frugibus et fructibus est fecunda. et in multis locis vinifera. multum populosa. ciuitatibus 7 oppidis munita. gens eius ferox natura liter vt dicit Isido. ix. 7 animosa. annibus 7 fluuijs irigua. aruis 7 fecundissimis nemoribus et pratis decora iumentis 7 pecudibus plena. pauca habens mōstruosa preter ranas 7 colubios pauca generans venenosa. Terra siquidem solet esse generaliter pacifica et quicta. in pluuijs populos lingua aliquantuluz differentes est h̄ belgica subdivisa.

De bithinia. Capitulū. xxvij.

Bithinia vt dicit Isidorus. Minois asie est puincia in ponti exordio ad partem solis orientis auersa tracie adiacet. multis antea nominibus nominata. naz prius bithicia est dicta deinde a bithinio rege fuit mox bithinia nuncupata. Ipa est maior fugia cuius metropolis dicitur nichomedia. vbi fugiēs hanibal princeps karthaginis veneno animam expiravit vt dicit Isidorus libro xv. Condita est aut̄ primo bithinia a phenice que prius miramunda vocabatur vt dicit Isidorus.

De britannia. Capitulū. xxviii.

Britannia oceania est insula in europa per longas inberentiā extēditur. a meridie h̄z gallias vt dicit Orosius. Hec insula habet in longum passuum milia octoginta. in latū milia ducenta. a tergo autem vnde oceano infinto p̄z. Orcades insulas habet quarum. xx. deserte sūt et. xij. incoluntur. deinde occurrit insula tyle nauigatione sex diebus vt dicit Plinius libro. iij. 7 Isid. li. xv. a britānia insula sepata. Scdm orosium 7o Isus circium in medio oceano sita est

propter eius maximam distantiam paucis nota hec britannia ut dicit plinius li. iij. ca. xvij. inter septentrionem et occidentem iacet opposita germanie gallie et hispanie maxio intervallo. Quic primo albino nomen fuit forsitan propter albas rupes insulam circumdantes deinde a brutis britannia est dicta sed tandem a germanicis ipsam obtinentibus anglia est vocata. quere. s. multa de anglia de litera a. Est autem alia britannia minor super oceanum aqtannicum. sita in partibus galliarum quam a britonibus relinquentibus britanniam maiorem propter importunitatem germanorum est usque hodie populosa. ubi usque ad hec tempora genus britonum et nomen perseverat et quisvis hec britannia in multis laudibus digna sit non tamen potest filia matri minor britannia maiori comparari. et ideo bene minor britannia debuit vocari que sicut nec nomen populi sic nec merito soli potest maiori britannie adequari.

De boetia.

Capitulum. xxix.

Boetia provincia belladis est particula in grecia ut dicit Isidorus. li. xv. a bone primitus nota et hoc hac de causa. Dum enim chatmus agenoris filius europam sororem suam a iove raptam ex precepto patris quereret nec repiret patris iram formidans confirmato animo elegit exiliu dum casu bouis sequeret vestigia locum ubi ipsa recubuit adinvenit. et ideo nomine bouis locum illum boetiam nominavit ubi et thebas construxit ubi quondam civilia bella detonaverunt. et hic nati sunt apollo et hercules. maior ille thebanus eadem est eunomia vocata a quodam fonte qui ibi est quondam appollini consecratus. ut dicit Isidorus. li. xv. In hac terra est lacus quidam furialis ut qui de eo bibeat furor libidinis inardescit ut dicit idem li. xiiij. in ca. de aquis. quere supra de fontibus.

De bohemia.

Capitulum. xxx.

Bohemia pars est missie ad plagam orientalem iuxta germanias posita in europa quam a montibus maximis et silvis densissimis et altis undique circumseptam a germania et pannonia et nationibus alijs per montes silvas et flumina est divisa. est autem regio montium altitudine in plurimis suis partibus valde firma camporum et pratorum planicie conspicua facie celi saluberima gleba fertilissima in vineis abundans et annona. in auro argento stannum. et ceteris metallis ditissima. fontibus et fluminibus irrigua. nam terram irrigat albia fluvius nobi-

lissimus in montibus orientis bohemorum silis et mulda que preterfluit pragam regiam civitatem. in eius montibus abundant pini et abietes abundant et herbe innumerabiles non solummodo pascuales verum etiam aromaticae et medicinales ibi diversorum generum abundant. fere innumerabiles scilicet vislapri cervi capreole tragelaphi bubali seu bisontes et inter has feras est quaedam habens magnitudinem bouis. hec bestia ferox est et seua et habet magnum cornua et ampla cum quibus se defendit. Sed hinc sub memento amplius folliculum in ipso aquas recolligit et curando aquam miro modo in illo folliculo calefacit quam super venatores seu canes sibi nimis appropinquantes percipit et quicquid tetigerit depilat horribiliter et exurit. et hec animal lingua bohemica boui nuncupatur. Hec terra circuitur ex parte orientis moravia et pannonia. ex parte curi aqlonaris polonia. ex parte meridiei austria ex parte occidentis bavaria germanica et missenensi marchia circumdatur et abitur.

De burgundia.

Capitulum. xxxj.

Burgundia pars est gallie zenenensis que usque ad alpes peninos se extendit. et est burgundia a burgis dicta. Isidorus. ix. eo quod ostrogoti intraturi ytaliam ibi fecerunt burgos plures id est oppida et munitiones. Terra enim est fertili et motuosa et pascuosa et in locis pluribus nemorosa aquis et fluminibus ac rivulis irrigua. in multis locis fertilis et secunda et in multis sterilis arida et in aqua iuxta alpes maxime frigida. propter frequentes ymbrium et nivium inundationes. plures sunt incolae iuxta alpes qui ex frequenti visu aquarum nivium efficiunt sub mente turgidi et strumosi. feni abundat scilicet visis apris cervis et multis alijs.

De capadocia.

Capitulum. xxxij.

Capadocia est provincia in maiori asia in capite sirie collocata ab oriente armeniam tangit. ab occasu asiam minorem ab aquilone confirios campos quos habuerunt quondam amazones et mare tymericum a meridie thaurum montem cui subiacet cilia et ysauria usque ad silicium sinum qui spectat contra insulam ciprum albis amnis per eam fluit. qui quondam liddie regna diffundit a persis ut dicit Isidorus. li. xv. et Drosius li. j. Hi ortus habuerunt primo a mosoch filio iaphet. unde et visus apud eos manet usque hodie que mozeta dicitur ut dicit Isidorus. li. ix.

De caldea. Capitulum xxxiiij.

Qaldea quasi cal-

idea a caleph filio nachor fris abrahe fait cognominata vt dicit Isidorus. vnde caldei dicti sunt a caleth quasi caldei. Et est regio maxima sita iuxta eufraten in qua est campus duran in quo conuenerunt gigantes post diluuium 7 de consilio nembroti edificauerunt turrim babel. a qua ciuitas ibi edificata vocata est babilon 7 tota regio babilonia fuit in posterum nuncupata vt patet sup in litera b. ibi de babilonia. Sed hic dicendum quid orosius dicat de babilone li. ij. Rex inquit primus apud assirios qui eminere ceteris potuit Ninus fait. occiso aut nino semiramis vxor eius tocus assie regina babiloniam urbem quam inceperat nembroti ampliauit 7 instaurauit et vt esset caput regni assiriorum insituit. durauitq; 7 stetit regnum istud inconcussum. D. C. et. lxxij. annis vsq; ad sardanapallum quem interfecit arabes pfectus medorum et tunc incepit perire regnum assiriorum. sed ex toto periit quando a ciro 7 dario babilonia est ita destructa q; vix credi poterat apud mortales q; tam fortis ciuitas possit capi. Fait em castroz more menibus paribus per quadrum disposita et de muroz magnitudine 7 firmitate vix credi potest. nam i latitudine habuerunt muricabitos quinquaginta. quater tantum habuerunt in altitudine. Ambitus eius in circuitu fuit. cccc. stadijs. et. lxxx. murus de coctili latere fusus bitumie compactus fossa ex trisecus late patens in qua annus circumfluit a fronte muroz. Centum erant porte in muroz circuitu. erant defensorum habitacula eque disposita mire magnitudinis et fortitudinis. et q;uis esset ita fortis tamen cito victa et capta subuersa est. Nam in. ccc. et. lx. annos flumen cirus diuisit sicut et ante fecerat gangem flumen qm iratus contra fluuium eo q; vnum de suis militibus submersisset eundem diuisit in. ccc. et. lx. partes. Vnde subtracta aqua que fluebat p ciuitatem fuit facilius capta. vt dicit idem Dioscorus. Illo anno quo babilonia ab arabato incepit destrui. incepit roma fundari. Vnde sub vna conuenientia tempoz illa cecidit. ista surrexit 7 qm pre senio defecit regnum primum orientis. incepit pubescere regnum occidentis.

De cedat. Capitulum xxxiiij.

Qedar nomen est regionis in qua habitant ysmabelite qui fuerunt filij cedat. primogeni

ti ysmabelis. Nam ysmabel fuit filius abrahæ. ex agar egiptia ancilla eius. vnde vniuersi vocantur agareni q; saraceni. q;uis vsurpato nomine frustra se esse de sara genitos glorientur. vt dicit Isidorus. li. ix. Hi domos non edificant sed tanq; ferales hoies p vastas solitudines euagantes i tabernaculis habitant de prediis et venationibus victum adquirentes. et ideo onager fuit vocatus ysmabel sicut dicit Glosa sup Genes. xviij. Hic erit homo ferus zc. qui vt dicit omnem bestiarum rabiem supergredientur. et mansueti ab eis conterentur. Nam vt dicit methodius futurum est vt adhuc semel pariter. congregati exeat d de fertis et obtinebunt orbem terre p octo ebdamas annorum. et vocabitur via illorum via angustie. nam ciuitates et regna subuertent in locis sacratis. sacerdotes interficient. ibidem cum mulieribus dormient 7 de sacris vasis bibent 7 ad sepulcra sanctorum iumenta ligabunt. p nequicia christianorum qui tunc erunt. hec et multa alia recitat que habitatores cedat id est ysmabelite in orbe sunt facturi.

De cancia. Capitulum xxxv.

Qancia prouincia

est anglie iuxta britannicum oceanum sita. cuius metropolis dicitur cantuaria. et est terra frugifera et nemorosa fontibus et fluminibus irrigua maior portibus insignis diuitijs locuples salubritate celi precipua.

De cantabria. Capitulum xxxvi.

Qantabria prouincia

est hispanie vocabulo urbis et annis hyber sic vocata cuius gentis animus est pertinax ad latrocinandum 7 ad bellandum prouus 7 ad patiendam verbera semper est paratus vt dicit Isidorus. libro. ix. Hinc vicina est celtiberia ab gallis celticis et hyber sic vocata.

De chanaan. Capitulum xxxvii.

Qhananea est re-

gio in syria que a filijs chanaan filij cham post diluuium est possessa et fuerunt ex eis. x. nationes vt dicit Isidorus lib. ix. ex quibus fuerunt septem nationes de semine chanaan in quibus maledictio cham fuit q;si hereditario radicata. et ideo a filijs israhel diuino precepto fuerunt deleti et earum termini ab eisdem occupati vt dicit Isidorus. li. ix.

De campania. Capitulū. xxxviii.
Quampania ē yta-
talie puincia inter romanū terzito-
rium et apuliam collocata cuius me-
tropolis quondam fuit capua a silio rege alba-
noz extracta a capacitate sic dicta eo qd ei⁹ ter-
ra omnē vite fructū capiat. vnde et caput ē vr-
bium campanie inter tres maxias ciuitates ro-
mam et cartaginē nomiata ex qua aliqñ puin-
cia ytalie campania fuerat nomiata. multe sunt
alie ciuitates famosē locupletes et populose ad
proniciam campanie pñentes sicut neapolis
et ponteolis vbi balnea virgilij in honore habe-
bantur. Est autē terra vineaz frugum et oleariū
ferarum abundās fructibz genēz diuersorum.
Est autē alia campania cisalpina gallie senonen-
sis puincia cuius caput ciuitas est treueris.

De cauda. Capitulū. xxxix.
Quāda vocatur
quedam insula in principio arta. de-
ind paulatī dilatat cuius ingressus
est difficilis et laboriosus vt pater in Act. aplo-
ram. xxvij. ca. Est autē hec insula inter siriam et
ytaliam iuxta cretam et sardiniam.

De cilicia. Capitulū. xl.
Cilicia minoris
alie est puincia a quodam antiquo
re iouis filio vt asserunt nomiata vt
dicit Isid. li. xv. Hec ab occidente habet litiaz
a meridie mare siculum. ab oriente et septenti-
one habet montis tauri iuga. Hanc cign⁹ am-
nis interfecat. matrem habet vrbium tharsima-
niam que et tharsis dicit. Fuit autē inde natus
paulus et chorulcos oppidū eius ē vbi ē crocus
plurimus et optimus in spiramie flagrantissim⁹
et colore plus qd aureus vt dicit Isid. li. xv.

De cypros. Capitulū. xli.
Cypros ē insula a
cypro ciuitate que in ea est vt dicit
Isid. li. xv. Ipsa est et paphos que
quondam fuit veneri consecrata. multum autē
quondam fuit famosa. et maxime de metall⁹ enis
ibi etiam es primo dicitur fuisse repertum et ei⁹
vfas vt dicit idē. Terra est vinifera et fortia sūt
valde illius loci vna. ciuitates modo habet ml-
tas et nobiles inter quas caput et metropol⁹ di-
citur nichosia. terra est mari vndiqz clausa. s. in-
terius siluis campis pratis vineis et frugibus ni-
mis plena. fontibus et amnibus irrigua et multz

ditijs pariter et delitijs opulenta. Hec insula
vocatur sepius cethym in scriptura vt dicit ysi-
dorus libro. ix. Et dicta est sic a quodam filio
Yonan nepote Iaphet vt dicit Isido. De hac
insula dicit orosius. li. primo. Insula cypros ma-
ri cyrico cingitur ab occidente mari pampili-
co. a septentrione aulone cilicio. a meridie sy-
rie et venicis pelago circundatur. cuius spacium
in longo tenet. cxxxv. milia passuum. In lato ve-
ro milia passuum. cxxv.

De creta. Capitulū. xliij.

Queta grecie ē in-
sula a quodam rege indigena dicta
cretonomiata. inter ortum et occa-
sum longissimo tractu porrecta a septentrione
estibus. ab austro egyptijs vndis perfusa. Fuit
quodam centum vrbibus nobilibus decorata.
vnde et centapolis dicta est. Primo autem fu-
it insula que remis et armis claruit ac sagittis. p-
ma literis iura tradidit. equestres turmas pria-
do ait. stadium musicum in ea primo repertuz
ab ydeis mundo tradidit et exercendo amplia-
uit. pecudes et capreas habz copiosas. ceruos atē
et capreas valde paucas. lupos et vulpes alia-
rumqz ferarum nota genera nuncqz gignit. ser-
pens ibi nullus. nulla noctua. et si aliunde tran-
slata inueniatur statim moritur. terra est vitibz
amica. arboribus consita. herbis medicinalibz
referta vt diptāno et alno et huiusmodi. gemas
etiam generat preciosas. gignit enim lapidem
qui iothedactilus dicitur vt dicit Isidorus li-
bro. xv. Et cum sit insula a maioribus venenis
notabiliter libera. tamen spalangias id est qual-
dam araneas generat venenosas. hucusqz Isi-
dorus libro. xv. Idem per omnia narrat Plini-
us libro quarto. De eadem etiam insula dicit
Drosius. Creta ab oriēte finitur mari carpaeo
ab occasu et septentrione mari cretico. a meridie
mari libico quod adriaticum vocant. et habet
in longo passuum milia. c. et. lxxxvij. In lato ho-
milia quinquaginta. quere de dispositione do-
mus dedali in creta Isidorus libro. xvj. capitu-
lo tercio de ciuitatibus.

De cicladibus. Capitulū. xliij.

Quclades insule
vt dicit Isidorus libro. xv. Quon-
das grece fuerunt qd inde cicladas

autumāt esse dictas. quicet spacijs longioribz a delo porrecte in orbem. tamen circa delym sitae sunt. Nam orbem greci ciclum vocant. quidam tamen dicunt sic eas vocatas propter scopulos qui in circuitu earum sunt. he insule sunt in bellesponto inter egeum mare et maleum constitute. Circūdantur enī pelago indico. et sunt numero. liiij. tendentes a septentrione in meridiem habent quinquaginta milia passuum a septentrione in meridiem. et quinquaginta milia ab oriente in occasum sūm. **Th.** sūm **Drosius** 30 milia. cc. Prima 30 inter has insulas ut dicit **orosius**. ab oriente est rodus. a septentrione scenodo. a meridie capados. ab occasu eiteras. ab oriente finiuntur litoribus asie. ab occidente mari ycaro. a septentrione mari carphario.

De choa.

Capitulum. xliij.

Choa vel choes ē insula adiacens prouincie aithice in qua ypocras medicus natus est. Et hec insula primo lamificij arte claruit ut dicit idem. Equos etiam dicitur nutrire laudabiles in quibus salomon antiquitus gloriari videbatur ut dicitur. iij. Reg. vbi dicitur de choa adducebantur ei equi etc.

De corsica.

Capitulum. xlv

Corsica ē insula multis puincijs angulosa. hec habet ab oriente tyrenicum mare et portum vrbis rome. a meridie sardiniam. ab occasu balleares. a septentrione ligusticum sinum. et tenet in longum. clxj. milia passuum. in latum milia. xxvj.

De dalmacia.

Capitulum. xlvj

Dalmacia grecie ē puincia sūm antiquam terre partitionem. a delym eiusdem puincie ciuitate maxima nominata. hec prouincia habet ab oriente macedoniam. a septentrione messiam. ab occasu bystriam. a meridie sinu adriatico terminatur ut dicit **ysid.** libro. xv. Et **orosius** dicit idem. Sens illius terre est fortis et robusta pdis dedita et rapinis. piraticam enim vitam ex ipis plurimi ducunt.

De dacia.

Capitulum. xlvij.

Dacia ē regio ieuropa a danis grecis ut dicitur primitus occupata. In multis insulis

et puincijs subdiuisa cum germania contigua. cuius gens quondam fuit ferox et nimium bellicosa propter quod britannicis noricis et multis aliarum regionum insulis dominabantur. **ysid.** tñ dicit li. ix. Daci gothorum fuerunt soboles. et dictos putant dacos quasi dagos de gothorum scz genere procreatos. Undecumqz autem sit primitus procreatus populus hoc certum est quod multum est populosa. elegantis stature. come pulcre. decore faciei generaliter et formose. Sens et si animo seu a contra hostes. tamen naturaliter pia est et mente placida erga quoslibet innocentes.

De delo.

Capitulum. xlvij.

Delos insula gre-cie ē in medio cycladum constituta. sic dicta eo quod post diluuium cum nox ut fertur multis mensibus obrumpasset. ante omnes terras illa insula radijs solis prius est illustrata et quia primo est manifestata ideo nomen delos insula est sortita. nam delon grece manifeste dicitur. ipsa est et ortigia. eo quod ibi primo vise sunt coturnices aues. s. quas greci ortigias vocant. In hac insula lathona enixa ē appollinē ut dicit **ysid.** li. xv. et est delos nomen insule et ciuitatis.

De dedan.

Capitulum. xlix.

Dedan regio ē in ethyopia in occidentali plaga ut dicit **ysid.** li. ix. abundans in eleuantibus. in eboze et lignis ebeninis ut dicit glo. sup **ezecb.** xvij.

De europa.

Capitulum. l.

Europa tercia di-citur esse pars orbis. ab europa filia agenoris regis libie est vocata. quam iuppiter capiens de africa ad cretam duxit et maximam partem orbis terrarum eius nomine appellauit ut dicit **ysid.** li. xv. De europa autem scribit **Drosius** dicens. Europe regiones et gentes incipiunt a montibus ripheis meotidisqz paludibus que sunt ad orientem descendentes ad occasum per litus septentrionalis oceanusqz ad galliam belgicam et flumen renum quod est ad oceanum. deinde ad danubium quem hister vocant qui est a meridie et ad orientem directus.

ponto accipitur. **I**si. aut. li. xv. dicit. q. incipit a flumine tbanai descendens ad occasum per septentrionalez oceanum vsq. ad fines hispanie. cuius pars orientalis et meridiana a ponto consurgens tota mari magno coniungitur et in insulas cades finitur. **P**rima ergo regio europe est scythia inferior que a meotidis paludibus incipiens. inter danubium et oceanum septentrionalem vsq. ad germaniam porrigitur ut dicit **I**si. li. xv. Et hec terra propter barbaras gentes specialiter barbaria nuncupatur. et sunt gentes in uniuerso ut dicit orosius. liij. Inter quas prima est alania que ad meotides paludes pertingit post gothia. deinde dacia. et post germania. deinde gallia et britannica insula et orcadis et insule multe. tandem hispania minor in cuius finibus finitur europa ex partibus occidentis. a parte autem superiori habet multas et maximas regiones scilicet pannoniam mesiam traciam greciam cum finibus suis. ytaliam cum insulis et terminis suis. **H**ec mundi particula et si sit minor quam asia. ei tamen par est in populorum numero et generositate. populos enim ut dicit **P**linius alit corpore maiores viribus fortiores. animo audaciores. forma et specie pulchrioris quam faciunt alie vel affricę regiones nam solaris estus adurens propter eius permanentiaz super africos illos efficit consumendo humores corpore breuior. facie nigrior. crine crispior. et propter euaporationem spirituum per apertos poros animo defectior. **C**ontrario vero est apud septentrionales. nam ex frigiditate poros extrinsecus opilante generantur humores in corpore et efficiuntur homines corpulentiores et ex ipsa frigiditate que mater est albedinis in exterioribus albiores et ex repercussione vaporum et spirituum ad interiora efficiuntur calidiores interiorius. et per consequens plus audaces. homines vero alie quorum regio prima est ab oriente mediocriter in hoc se habent. ut dicit **P**linius.

De eiulath.

Capitulum. l.

Eiulath prouincia est in superiori india ab oriente incipiens et longo terrarum tractu versus septentrionem se diffundens. **D**icta est eiulath a filio heber patriarche iudeorum sicut dicit glo. super gen. j. et x. ubi dicitur quod inter filios heber proiectan eiulath nominatur. hanc regionem profluit ganges fluuius qui alio nomine phison in libro geneleos nuncupatur. que

Plinius nimis extollit laudibus libro. iij. c. x. ubi dicit quod ganges indicus fluuius multos vel quasi infinitos in se recipit amnes et nauigabiles ut ydapsen. cantabiam. ysepim. et multos. nec est unquam latior quinquaginta stadiis. nec profundior vel altior quindecim passibus. **H**ic fluuius circuit terram eiulath. in qua abundant aurum et species aromaticę ut bdelium. et gemme preciose ut onichinus et carbunculus. et huiusmodi ut dicit idem et glo. super genes. **I**n hac terra sunt multe regiones partiales in quibus potissime elephanzorum dicitur abundare multitudo.

De ethyopia.

Capitulum. liij.

Ethyopia a colore populi est primitus vocata quos solis vicinitas tenet ut dicit **I**sid. xv. **T**emum vim sideris prodit hominum color. **E**st enim iugis estus. nam quicquid est sub meridiano cardine est circa occasum motuosa. circa mediam vero arenosa. ad orientalem vero eius plagam maxime deserta est cuius situs ab occasu montis atlantis ad orientem vsq. in fines egypti porrigitur. a meridie oceano. a septentrione nilo flumine clauditur. plurimas habens gentes diuerso vultu et monstruosa facie horribiles ferarum quoque et serpentum multitudine est referta. **I**llic quoque rinocerotus bestia cameleon et basiliscus dracones ingentes ex quorum capite gemme extrahuntur. **J**acinthus et crisoprasus ac topasius et alie gemme plurime in illis partibus reperiuntur et cynamomum ibi colligitur. **D**ue autem sunt ethyopie. una circa ortum solis. alia est in mauritania circa occasum. **E**t illa hispanie magis est vicina. deinde numedia. tandem cartaginensis prouincia post est getbulia et ultimo contra cursum solis in meridie est ethyopia exusta. ultra quam dicunt fabule esse antipodes ut dicit **I**sid. li. xv. cuius sunt verba superius de ethyopia hic inserta. **D**icit etiam idem li. ix. ethyopes a filio chus sunt denotati. ex quo originem contraxerunt. **C**hus bebrica lingua ethyops dicitur. **H**ic quodam a flumine nili surgentes iuxta egyptum inter nilum et oceanum in meridie sub solis vicinitate insederunt quorum multi sunt populi sicut heperi. ex parte occidentis garamanti et trogodite et ceteri de quibus narrat **P**li. li. v. c. x. **E**thyopum gentes a quodam nigro flumine sunt vocate quod flumen eiusdem est nature cum nilone. nam consimiles gignit calamos et papiros.

Eodemque tempore augetur. In eius desertis monstruosi vigent homines. nam quidam solē orientem et occidentem dura impetione. i. male dictione influunt. quare continue maledicunt soli. propter eius ardorem eis valde grauem. Alij vt trogodite specus excauat et illos loco domorum inhabitant. serpentes comedunt et omne quod mandi potest. quibus stridor potius est quam vox. alij velut pecudes matrimonij sunt exortes passim sine lege cum mulieribus habitantes et tales dicuntur garamantes. alij incedunt nudi et nullo exercitio occupati. et illi dicuntur graphasantes. alij qui et blennij dicuntur. tradunt caput non habere sed os et oculos habent pectori insitos et infixos. Sunt et satiri qui figuram solum habentes humanam quo ad mores sunt penitus inhumani. Sunt etiam in ethyopia mira alia vt dicit idem li. vi. ca. xxxj. Sunt inquit multi ethyopes apud quos omnes bestie quadrupedes nascuntur sine auribus et etiam elephantes. alij sunt qui canem pro rege habent. cuius motu auguriantes faciunt quod videtur. Sunt et alij qui ternos vel quaternos dicuntur habere in fronte oculos. non quod ita sit in natura sed hoc fingitur. quia precipua sagittarum contentione vtuntur. quidam ex eis pantberas et leones venantur et eorum carnibus viuunt. quorum rex vnum solum oculum in fronte habet. Alia gens ethyopum solis locustis viuunt fumo et sole induratis. et hi. xl. annum non excedunt.

De egypto.

Capitulum. liij.

Egyptus que prius

dicebat erea ab egypto danay fratre postea ibi regnante nomen accepit. hec ab oriente syrie rubro mari iuncta est ab occasu libiam habet. a septentrione mare magnum a meridie introitus recedit protendens se versus ethyopes vt dicit ysidorus. li. xv. Est autem regio celi ymbribus insueta pluuiarum ignara. nylus solus eam circumfluens irrigat. et sua inundatione fertilem efficit et fecundat. vnde ferax frugibus. multam partem terrarum frumento alit ceterorumque negotiorum adeo est copiosa. vt necessarijs mercibus impleat pene orbem. Finis egypti est canopia a canope menelai gubernatore ibi sepulto sic dicta hucusque. ysidorus. li. xv. Hec primitus mepphayna a filio cham nominata est vt dicit ysidorus. li. ix. Hec regio multas habet prouincias particulares et valde famosas ciuitates sicut est nemphis ab epaso iouis filio edificata et raphnes metropolis egypti. heliopoos et alexandria et multe alie vt dicit ysidorus. li. xvj. Secundum

orosium autem duplex est egyptus scilicet superior et inferior. Superior que in oriente per longum extenditur. cui est a septentrione sinus arabicus. a meridie oceanus. nam ab occasu ex egypto inferior incipit. que ad orientem rubro mari terminatur. xxiiij. continens nationes. habet autem deserta multa egyptus superior. in quibus sunt multa monstra et animalia monstruosa. ibi paridi et tigrides. ibi satiri basilisci aspides horribiles et serpentes. nam in finibus egypti et ethyopie iuxta fontem tigris vbi caput creditur esse nili qui egyptum preterfluit. nascitur quedam fera nomine cacothephas. que quidem corpe est modica et membris iners atque pigra. caput habens valde graue propter quod semper desert illud ad terre superficie inclinatum. quod a natura saluti mortalium est periculum. Tante ei venenositatis est et pernicietis quod nullus eandem recte in facie videre posset quin statim sine remedio expiraret. eadem enim vis est serpenti qui dicitur basiliscus vt dicit ysidorus. li. viij. ca. xxij. In egypto enim maxime abundant cocodrilli ypotami. id est flumiales equi et potissime circa flueta Nili.

De ellade.

Capitulum. liij.

Ellas elladis pro

uincia est grecie in europa. a rege helena deucalioidis filio primo vocata a quo et primo ellenes greci sunt vocati. et in hac prouincia est atthica gens vbi quondam fuit atthensium ciuitas mater liberalium artium. philosophorum nutritrix. qua quondam nihil habuit grecia carius nihilque nobilior cuius primo achaiia prouincia est vicina vt dicit ysidorus. li. xv. Huius elladis duplex est prouincia. scilicet boecia et peloponnesus. De priore. scilicet boecia supradictum est. De alia post dicitur. Huic elladi subiacet bellespontus vbi multa sunt valde mira vt dicit ysidorus. li. vi. ca. iij. Iuxta inquit bellespontum dixit tragis pgameus esse genus hominum quos ophiogges vocat. quorum contactu sanantur ictus hydropentum. et sola manu apposita extrahuntur mortifera sunt venena. Dicit et varro ibi adhuc esse aliquos quorum saluae medentur contra ictus anguillarum et serpentum. Est autem bellespontus maris mediterranei sinus vt dicit ysidorus. li. xiiij. in septentrione retroquens magnis amfractibus iuxta greciam et yiricum in angustias septem stadiorum constrigitur. vbi xerxes rex fecit pontem de nauibus et sic in greciam remeauit. dilatatur autem aqua et facit propontidem qui mox in quinquaginta passibus coartatur. Denominatur autem sinus ab belle sorore fratri. que fugiens

nouercales insidias decedit in mare 7 mortua ē
cuius casus belle sponti 7 mari 7 terre in circu-
tu nomen dedit.

De eola.

Capitulum. lvi.

Hela insula syci-
lie ab eolo ypotis filio quem poete
finxerunt deum fuisse ventoz est vt
dicitur appellata. Hoc autem ideo dictus ē. qz
ipse fuit rector illarum insularum. 7 quia earum
nebulis 7 fumosis vaporibz futuros p̄dicebat
ventus. ab impertis visus est ventos retinuisse
in sua potestate vt dicit Isid. li. xv. Dicunt autē
nouem insule eole dicte. ab eodem autem vul-
cane sunt dicte eo qz in eis ardeat ignis sicut in
monte ethne vt dicit idem. Et sunt singule in-
sule pprijs nominibus nuncupate. quarum p̄-
ma dicitur lippata. secunda getha ab altissimis
collibus sic vocata. tertia strogile. quarta tedy
7 sic de alijs.

De francoia.

Capitulum. lvj.

Francia ger-
manie est prouincia in europa. a frā-
cis illius regionis incolis nominata.
cuius metropolis herbipolis est vocata. sita su-
per amnem mogum. ab oriente habet thurin-
giam saxonum. a meridie danubium 7 bauariā
ab occasu sueniam 7 alsaciam. a septentrione re-
nensem prouinciam. cuius metropolis est mo-
gantia sita super rhenum quem mogus ibi sub-
inrat. Est autem terra optima secunda frugi-
b? 7 vinifera. siluis decora. oppidis 7 castris mu-
nita 7 plurimum populosa.

De francia.

Capitulum. lvij.

Francia que 7 gal-
lia a francis germanicis primitus vt
dicitur nominata vt a franco carnifice
qui successit in regem parisius d quo carnifices
privilegiati sunt erga regem. 7 ab illo franco est
francia nominata. ab oriente habet limitem flu-
minis rheni 7 germaniam. ab euro habet alpes
penninas. a meridie habet prouinciam narbo-
nensem. a circio oceanum britannicum. a septē-
trione insulam britannicam. 7 hec francia quon-
dam gallia bellica a ciuitate que belgis dicitur
est vocata. vt dicit Isid. li. xv. 7 Orosius. Hec
francia glebam habet vberem. arborum vinea-
rum fructuum ac frugum vertilem. fluuiozum 7
fontium affluentia insignem. quam duo flumi-
na nobilissima perfundunt in extremis eius scz
rhodanus 7 rhenus. vt dicit Isid. li. xv. Lapides

7 lapidinas habet nobiles. 7 ad construenda
edificia singulares. 7 potissima parisiozum solū
quia in gipso siue vitro ab incolis vulgariter di-
cto plastro p̄excellit. nam terra est vitrea 7 per-
spicua virtute minerali in lapidem transmuta-
ta qui lapis exustus 7 cum aqua tempatus cō-
uertitur in cementum vnde fiunt parietes 7 edi-
ficia. testudines 7 multiplicia panimēta. 7 hmoi
cementum positum in opere 7 plasmatum siue
tritum. ad modum lapidis iterum induratur. 7
cum multas habeat francia nobiles 7 famosas
ciuitates. parisus inter omnes merito obtinet
principatum. nam sicut quondam atbenarum
ciuitas mater liberalium artium 7 literarū phi-
losophozum nutritrix 7 fons omnium scientiarū
greciam decorauit. sic parisus nostris tempori-
bus non solum franciam. imo totius europa p̄-
tem residuam in scientia 7 in moribus sublima-
uit. nam velut sapientie mater de omnibus mū-
di partibus aduenientes recolligit. omnibus ī-
necessarijs subuenit pacifice omnes regit 7 tan-
qz veritatis cultrix debitorum sapientibus 7 in-
sapientibus se ostendit vrbis locuplex diuitijs 7
opibus prepotens. pace gaudens. aere 7 flumi-
ne philosophantibus congruens. campozum
pratorum 7 montium pulcritudine fessorum in-
studio oculos recreans 7 reficiens. vicoz 7 do-
morum aptitudine studentibus maxime com-
petens. Et nihilominus ad refectōnem 7 rece-
ptionem omnium aliozum ipsam frequentatius
ē sufficiens vniuersas alias vrbes in his p̄simili-
bus p̄excellens.

De flandria.

Capitulum. lvij.

Flandria ē prouī-
cia gallice belgice iuxta litus occēa-
ni constituta habens germaniaz ab
oriente. insulam britannicam a septentrione ab
occidente mare gallicum. a meridie galliam se-
nonensem 7 burgundiam. Hec prouincia q̄nis
situ terre sit paruula multis tamen bonis singu-
laribus est refarta. Est enim terra pascuis vber-
rima 7 armētis 7 pecudibus plena nobilissimis
oppidis 7 portibus maris inclita. amnibus fa-
mosis scz scaldeleia vndiqz irrigua 7 pfusa. gēs
eius elegans corpore 7 robusta multiplex in so-
bole 7 in substantia in omnium meritum diui-
tys locuplex. venusta facie generaliter 7 decora
affectu pia affatu blanda. gestu matura. habi-
tu honesta. erga domesticos pacifica. erga ex-
traneos valde fida. arte 7 ingenio in opere lani-

fico preclara. cuius industria magne parti orbis in lanificio subuenitur. nam preciosam lanam quam sibi anglia comunicat in pãnos nobiles subtili artificio transmutans p mare 7 terrã mltis regionib; administrat. Est autem terra plana 7 frugifera in multis locis. multas quidem habens arbores non tamen multas siluas. gaudet quibusdam locis palustribus in quibus effodiuntur glebe que siluarum suppleunt defectũ q̄ ad igniũ s̄ incrementum. nam ex his calidis 7 siccis solet ignis fieri magis efficax q̄ ex lignis sed inutilior 7 vilior quo ad cinerem. grauior q̄ ad redolentiam 7 odorem.

De puincia fenicis. Capitulū. lix.

Fenicia prouicia

a fenice fratre cathini est vocata. qz fenix de glebis thebis egyptiorum i syriam profectus apud sydonem regnavit 7 ex suo nomine feniciam appellauit. ipa est vbi est thyrus contra quã loquitur Isa. vt di. Ili. lib. xv. 7 ix. bec habz ab oriente arabiam. a meridie mare rubrum. ab occidente mare mediterraneũ. a septentrione montem libanum. vñ terra optima est arboribus precipua. in frugibus 7 fructibus terra fecundissima lactis olei mellis. Terra est montuosa 7 campestris irrigua fontibus et aquis. in cuius montibus metalla diuersi generis fodiuntur.

De frigia. Capitulū. lx.

Frigia minoris

asie est prouicia sic dicta a frigia europa filia regia vicina gallacie ex pte aquilonis. licaonie ho ex pte meridiei. Lidie ho ex pte adheret in oriente. ab aquilone ho mari hellesponti terminatur. vt dicit Ili. li. xv. Sunt autem due frigie maior que hz s̄myrinam. minor que habet hylum. Lytoniam at diuidit flum; bernicis a frigia vt dicit idẽ. Frigia autem dardanica est appellata a dardano qui profectus de grecia cum dracio fratre suo frigiam obtinuit 7 ibi regnans a suo nomie frigiam dardanicam nominauit. Dracius autem drachiam occupauit.

De frisia. Capitulū. lxi.

Frisia est prouin

cia in inferioribus partibus germanie super litus oceani tractu lögissimo coliturã que a fine rbeni incipit 7 mari danico terminatur. cuius incole frisones a germanicis nuncupantur. In habitu autem 7 in mo-

ribus plurimum differunt a germanis. nam viri fere omnes in coma circulariter sunt attonsi qui quanto sunt nobiliores tanto altius circumtonderi gloriofius arbitrabantur. Est autem gens viribus fortis proceri corporis seueri animi 7 ferocis corpore agilis lanceis vtens ferreis pro sagittis. Terra plana pascuosa palustris 7 graminosa lignis carens. pro ignium fomento terre bituminosis cespitibus. aut bouum desiccatis stercorebus sepe vtens. gens quidem e libera ex gentẽ suam alterius dominio nõ subiecta. morti se exponit gratia libertatis. 7 potius mortem eligunt q̄ iugo opprimi seruitutis. 30 militares dignitates abiciunt 7 aliquos int̄ se erigi in sublime non pmittunt sub militie titulo. s̄ sunt tamen iudicibus quos annuatim de seipsis eligunt qui rempublicam inter ipos ordinant 7 disponunt. Castitatem multum zelant 7 omnẽ impudiciam seuerius punientes. filios suos 7 filias vsq; ad completum fere adolescentie terminum castas seruant ex quo contingit qz tunc temporis data nuptui iporum soboles prolem cõpletam generant 7 robustam.

De insulis fortunarum. Capitulū. lxij.

Fortunate insu-

le in oceano sunt site contra lenam mauretaneæ occiduo prime 7 inter se interiecto mari discrete vt dicit Ili. li. xv. que ab omnium bonorum 7 p̄cipue messium 7 fructuum fecunditate fortunata insule sunt vocate quas gentiliũ error 7 carmina poetarũ p̄p̄ soli fecunditatem pacisum esse putauerunt vt dicit Ili. li. xv. Idẽ dicit pli. li. v. ca. xxiiij. 7 dicit ibi crescẽ arbores vsq; ad. cix. pedum proceritatem. In eis copia est pomorum 7 auisũ multitudi ibi mellis abundantia pariter 7 lactis et maxime in caprana insula a multitudine caprarum 7 arietum sic nominata. ibi canum mirabilis fortitudo 7 p̄cipue in canaria insula que e a multitudine canum ingẽtis fortitudinis 7 magnitudinis sic vocata.

De galilea. Capitulū. lxij.

Galilea regio e pa

lestine sic vocata eo qz gignit candidiores homines q̄ palestina. bec at duplex est scz superior 7 inferior. 7 sunt contigue ad inuicem 7 conexe adherentes syrie 7 fe-

nici. vtriusq; gleba ferax est 7 optima frugibus fructib; 7 vineis 7 oliuis vbrima 7 fecunda aq; est irrigua. nam iordane flumine pfundit i aliq; sui pte. lacus habet nobiles maximos viles et salubres qui p sui magnitudine 7 piscium multitudine. maria nuncupantur. Est autem vt ait **Isi.** lacus tyberiadis sic vocatus ab oppido tyberiadis 7 est lacus cunctis salubrior ad sanitatem corpis efficacior habens stadia. x. quere supra de lacu tyberiadis. 7 de lacu genesar in tractatu de aquis 7 7 stagnis.

De gallacia. Capitulū. lxxiij.

Gallacia est regio in europa a p̄scis galloꝝ gentibus ex quib; extitit occupata vt di.

Isi. li. ix. 7 xv. nam galli a rege bythinie in auxilium euocati regnum cum eo obtenta victoria diuiserunt sicq; deinceps grecis admixti primo gallo greci. nunc aute; ex antiquo galloꝝ nomine galli dicuntur 7 eoz regio gallacia nuncupatur. Est autem regio latissima 7 fertilissima europae continens magnam ptem que nunc rutenia a pluribus nominatur.

De gallicia. Capitulū. lxxv.

Gallicia prouincia est in byspania a candore populi regionis sic nominata. p̄ ceteris eni p̄tibus byspanozum dicunt eē albiores. Terra dicitur frugifera oceano vicina. multis abundans bonis. hi grecam originem sibi scribunt. vnde 7 naturali ingenio valent vt dicit **Isido.** li. ix. nam post finem troyani belli plures ex grecis ad galliam sunt p̄fecti 7 ibi manent vsq; ad presens tempus.

De gallia. Capitulū. lxxvj.

Gallia europae est prouincia inter pinneos montes 7 oceanum britannicū constituta que 7 a candore populi est sic antiquitus nuncupata. gala enim grece lac dicitur. 7 ido sybilla eos gallos. i candidos vocat dicens. tunc lactea cola auro innectunt. fm enim diuersitates celi et facies hominum 7 colores. animozum diuersitates existunt 7 cozporum qualitates. Inde roma graues generat. grecia leues. africa versipelles gallia natura feroces ingenioq; acres vt di. **Isi.** li. ix. Hec regio ab oriente habet germaniam. ab occidente byspaniam. a meridie ytaliaz ab aquilone p̄o oceano britannico terminat

vt dicit **Isi.** Hec quondam fuit tripharia scil; belgica celtica 7 togata. sed has prouincias fraeci nunc inhabitant. a quibus francia appellatur quere supra de francis 7 francia.

De gadis. Capitulū. lxxvij.

Gadis insula ē in fine byspanie sita que diuisit africa ab europa i qua hercules posuit columnas mirabiles 7 insignes 7 inde tirreni maris fontibus oceani estus nutritur. Est autem a proxima terra. c. 7 xx. passibus seperata quas tyri de rubro mari p̄fecti occupantes. In lingua sua gadis. i. separatam nominauerunt pro eo qd mari sit vndiq; circumspecta. In qua crescit arbor palme similis. cuius gummi infectam vitrum ceraminiam gemmam reddit vt di. **Isi.** li. xv. Est autem insula fructibus 7 specieb; ditans multas partes orbis 7 precipue occidentis.

De grecia. Capitulū. lxxviij.

Grecia a greco rege est vocata qui ipam regionem incoit 7 eam suo nomine nominavit vt dicit **Isi.** li. xv. Sunt eius prouincie. viij. ab occidente dalmacia. deinde epyrus. inde eladas. inde thessalia. post macedonia 7 postea achaia 7 duo in mari. screta 7 ciclades. est autē regio latissima multis alijs nominibus nominata terrarum 7 marium diuitijs opulenta. multozum regnozum domia militie nutritrix propheetie mater. inuentrix omnium bonozum. arcium magistra cuius gens fuit antiquitus bellicosissima dono sapientie 7 scientie p̄dita. sermōe disertissima. legibus subdita. pia circa extraneos. pacifica circa incolas. 7 domesticis quieta. contra hostium iniurias intolerabiles nimium infecta sicut in libro de grecozum laudibus narrat **Varro.**

De gethulia. Capitulū. lxxix.

Getulia africe est prouincia a grecis qui de grecozum sine gothozum p̄cesserunt reliquijs vt dicitur nominata vt di. **Isi.** li. ix. qui ingenti animo congregato nauigio vsq; ad libie pres p̄uenerunt. 7 ibi sedes suas vsq; bodie posuerunt 7 quia ex grecis venerunt deiuato noie gethuli nuncupati sunt 7 ido est opinio apud grecos

mauros ex illa gente sibi esse consanguineos et
 appinquos ut dicit *Isti*. li. ix. Juxta istos habitant
 geloni gens a meridie usque ad oceanum bispe
 rium puigans in desertis et discurrans. his no
 men gaulon insula dedit quod est iuxta ethyopiam
 ubi nec serpens nascitur nec vivit ut dicit *Isti*.
 Sunt etiam in fine africe populi quasi bestiales
 qui garamantes dicuntur a garamate rege ap
 pollinis filio nominati qui ibi ex suo nomine ga
 rama oppidum condidit et construxit. de quibus
 dicit *Pli.* quod vere a consortio humanitatis
 sunt remoti.

De gorgonibus.

Capitulum. lxx.

Gorgones sunt in
 insule oceani obuerse. p. m. u. c. t. o. r. i. o. q. d.
 vocatur vesperiferus quas incolue
 runt gorgones femine aliti. i. veloci pernicitate
 hirsuto aspero corpore et ex his fuerunt insule
 nominate ut dicit *Pli.* li. xv.

De gothia.

Capitulum. lxxj.

Gothia scythie in
 ferions est puincia in europa que (ut cre
 dit) a magog filio iaphet est vocata
 ut dicit *Isti*. li. ix. vnde dicit quod veteres illas natio
 nes magis gethas quam gothos nominauerunt et
 fuit quondam gens fortissima mole corporum
 ingens armorum genere terribilissima de quo
 rum sobole maxime pars europa et asie creditur
 populata. nam eorum soboles sunt dacii et mul
 te alie nationes ex parte occidentis. Getuli in afri
 ca amazones in asia ex gothorum prosapia pro
 cefferunt. ut dicit idem *Pli.* li. ix. et xv. Est autem us
 que hodie regio latissima ab aquilone habens nor
 wegiam ac daciam in alijs eius lateribus mari
 oceano circumdatur. Huic regioni adiacet in
 sula quedam nomine gotblandia gothorum ter
 ra dicta. quia a gothis fuit antiquitus habita
 ta. et in sula frugifera. pascuosa plurimum et pi
 scofa et multiplici genere mercium maxime nego
 ciosa. nam pelles varie et ceterorum copie de re
 gionibus diuersis ad illam insulam nauigio de
 feruntur. et inde in galliam in germaniam in bri
 tanniam et hispaniam per oceanum deducun
 tur.

De guido.

Capitulum. lxxij.

Guidum est regio
 in insula contra asiam inter syriam
 et ytaliam. respiciens versus pam
 philiam et ciliciam ex opposito contra cretam ut

patet in glo. sup. Actu. xxvij.

De india.

Capitulum. lxxij.

India orientalis
 est regio in asia sic ab indo flumine
 quo clauditur ex parte occidentis di
 cta. hec a meridiano mari per recta usque ad or
 tum solis et a septentrione usque ad montem cau
 casum puenit habens gentes multas et oppida
 Insulam quoque trabo bathane. gemmis et ele
 fantibus refertam. habet etiam grusam et arge
 tam insulas auro et argento refertas et fecundas
 Sunt etiam vites in arboribus quibus folia nu
 que cadunt. Habet etiam india flumines nobilissi
 mos gangem et indum et hypanem regiones in
 dicas illustrantes. est autem india fauonio ven
 to saluberrima. in anno bis fruges nutrit. gignit
 quoque tincti coloris homines elephantem ingen
 tes. monoceron bestiam psitacum aem. beba
 num etiam lignum. cynamomum. piper et cala
 ma aromaticum. Dittit et ebur lapides insup
 preciosos berillos crisopassos carbunculos ada
 mantes margaritas et vniones quibus nobilium
 ardet ambitio feminarum. Ibi sunt montes au
 rei quos adiri propter dracones et griphones et
 vniuersorum hominum monstra impossibile est
 ut dicit *Isti*. cuius sunt hec verba omnia supra
 dicta ut patet libro. xv. Est autem india inter
 omnes regiones orbis maior. opulentior po
 tentior populosior. Unde mira de indoꝝ mul
 titudine et potentia recitat. *Pli.* in li. vii. ca. xix.
 dicit enim quod sunt multi reges in india quorum
 aliqui habent. lx. cccc. milia armatorum. alij ha
 bent sexcentos cuneos equitum. et nouem milia
 elephantum qui per omnes dies stipendiantur.
 vnde multarum opum est maxima coniectura.
 alij habent peditum. lx. milia. et equum mille. elephan
 torum septingentorum. et hi omnes ad procinctum
 bellorum sunt parati. vnde patet quod terra est po
 tens et opulenta. vnde ut dicit idem indoꝝ quidam tel
 lurem exercent. quidam militiam capessunt. alij
 merces suas euehunt. alij rempublicam populi
 me temperant et regunt. alij regibus assident. alij
 iudicia reddunt. quidam potissime religioni va
 cant et intendunt sapientie discipline. et cum in
 omnes regiones sit vastior atque maior per omni
 bus est mirabilior. nam ut dicit *Pli.* li. vii. ca. iij.
 India inquit in longo pertractu versus ethyo
 piam in miraculis abundat. In india enim gi
 gnuntur maxima animalia et canes ceteris gra
 diosiores. Arbores enim tante proceritatis ibi cre
 scere dicuntur ut sagittis superari nequeant. Hec
 autem faciunt vbertas soli. reperiens celi et aban

dancia aquarum. Ficus arbor ibi tantum se p-
tendit vt sub vnus latitudine multe turme mi-
litum possunt discubere. Arundines ibi etiam
tante sunt pceritatis. vt singula internodia al-
neo nauigali ternos homines interdum ferant
Sunt autem ibi homines magne stature alti-
tudine quinqz cubitorum excedetes qui nec ex-
puunt nec dolore capitis nec dentium nec oca-
lorum languoribus afficiuntur nec ab imode-
rato calore solis eorum corpa leduntur sed po-
tius indurantur. Philosophi etiam eorum qz
gymnosophistas vocant ab ortu diei vsqz in oc-
casum stando in calidissimis arenis. solem imo-
bilibus oculis intuentur. In quibus etiam mo-
tibus sunt homines qui habent auersas plan-
tas 7 digiti in pedibus sunt octoni. Sunt etiaz
ibi canina capita habentes qui ferarum pelli-
bus vestiuntur. tamen latrant vt canes. 7 aliter
non loquuntur. venatu 7 aucupio viuunt. yn-
guibus 7 dentibus sunt armati. in magna sunt
multitudine plusqz centum viginti milia vt dic-
idem. Sunt etiam in quadam gente indie femi-
ne que nunqz pariunt nisi semel 7 geniti conse-
stim canescunt. Ibi satiri 7 ceteri homines mo-
struosi de quibus in tractatu de animalibz mo-
struosis dictum est. Sunt 7 quidam homines
in fine orientalis indie circa ortum ganges sine
ore vestiti frondiū lanugine qui solo odore na-
rium viuunt nec aliquid comedunt vl' bibunt.
sed solum odore florum 7 siluestrium malorum
naribus attrahunt 7 inde viuunt. in malo odo-
re cito moriuntur. Sunt 7 alij qui diutissime vi-
uunt 7 nunqz senescunt sed quasi in etate me-
dia moriantur. Sunt etiam qui in iuuetute ca-
nescunt 7 in senio nigrescunt. Hec 7 mltā alia
recitat Pl. mira.

De yrcania.

Capitulum. lxxiiij.

Yrcania ē regio

in asia sub iugis caucasi montis con-
stituta. regio quidez est latissima ha-
bens multas gentes. lingua 7 moribus differē-
tes vt dicit Il. li. xv. Dicit etiam Prosius qz se
extendit a monte caucaso vsqz in scythiam hñs
gentes. xliij. que ppter terre infecunditatem lō-
ge lateqz euagantur ex quibus quidam agros
incolunt. quidam de venatōibz viuunt. qui-
dam xō vt crudeles 7 bestiales portētuose car-
nibus humanis viuunt 7 iporum sanguine bi-
bunt vt dicit Il. li. xv. vbi subdit yrcania ē di-
cta a silua yrcana que scythie subiacet habens
ab oriente mare caspium. a meridie armeniam
maiozem. a septentrione albanā. ab occasu sui

yberiam. est autem siluis aspa copiosa immani-
bus feris pardis tigrilibus 7 pātheris. gignit
etiam aues que dicuntur byrcane quarum pē-
ne nocte placent. 7 tales etiam aues in germa-
nia inueniuntur vt dicit Il. ibidem. Istius yr-
canie populus deuicit Iohs. yrcanus filius sy-
monis summi sacerdotis tempore machabeoz
a quibus deuictis Iohannes yrcanus nomina-
tus est vt dicit magister in hyst. in principio hy-
storie euangelice. Idem dicit Hiero.

De ydumea.

Capitulum. lxxv.

Ydumea regio ē

in arabia ab edom. id ē. ab esau filio
ysaac noīata. Nā filij esau qz edom
cognominatus est expulsis amozreis terrā illā
inhabitauerunt 7 eam terram ydumeam. i. ter-
ram filiorum edom deinceps vocauerunt. ē aē
ydumea p quedam deserta a palestina separa-
ta cuius fines vsqz ad mare rubrum se exten-
dunt. est autem terra fortis 7 montuosa sub for-
ti calore solis constituta. 7 ideo incole terre con-
tra solis ardorem faciunt sibi domos subterra-
neas 7 speluncas vt dicit glo. sup abdiam.

De iudea.

Capitulum. lxxvi.

Iudea est regio

in palestina ex nomine inde appella-
ta. ex cuius tribu reges habuit. hec
prius chanaan ē dicta a filio cham siue a decē
chananeorum gentibus quibus expulsis iudei
illam terram possederant. Initium longitudis
eius a vico arpha 7 vsqz ad vicum iuliacen por-
rigitur. in quo iudeozum ac tiroz habitatio est
cōmunis. latitudo autem eius a monte libani 7
vsqz ad lacus tyberiadis se extendit. In medio
autem iudee est ciuitas hierosolimorum quasi
vmbilicus totius regionis. Terra variā opū
diues frugibus 7 fructibus valde fertilis. aqz
illustris. optima balsamis. abundans in metall.
cedris palmis cypressis 7 alijs nobilissimis ar-
boribus insignis. plena vineis malogranatis 7
oliuis terra lactis 7 mellis. vnde fm gratā ele-
mentorū iudei eam patribz repromissaz ter-
ram fluentem lacte 7 melle putauerunt. cū hec
illis resurrectōnis gloriā polliceretur vt dicit
Il. li. xv. De hac dic Pl. v. ca. xiiij. Iudea ps
est syrie que late longeqz funditur. que egypto
7 arabie prima. asperis dispersa montibz. quā
iordanis amnis perfluit. 7 galileam a ceteris iu-
deis diuidit 7 distinguit. In iudea autem est ci-
uitas hierosolima ciuitas clarissima vrbū oriē-
tis. Habet autem iudea fontes calidos 7 salu-

bres. habet etiam in fine mare mortuum. quod lacus asphaltis dicitur. sic dictum eo quod nihil gignit vinum nisi bitumen. in quo nihil vivit. si si plectum fuerit aliquid vinum signat. Ab hoc lacu iordanis amnis imbibitur et laudatas perdit aquas pestilentibus immutas.

De Iberia. Capitululum. lxxvij.

Iberia est regio

in asia iuxta pontum armenie iuncta. In hac nascuntur herbe que utiles sunt tincture ut dicit **Isido. li. xv.**

De Italia. Capitululum. lxxviii.

Italia regio est

magna in europa a grecis populis occupata olim et ideo magna grecia appellata est ut dicit **Isi. li. xv.** deinde a rege saturno saturnia est vocata eo quod ibi saturnus a iove de suis sedibus depulsus latuit. postremo ab ytalo siculorum rege ibi regnante ytalia evocata. cuius situs longitudine amplius quam latitudine a circulo in eurum extenditur. a meridie tyreno mari. ab aquilone adriatico clauditur. ab occasu alpium iugis finitur. terra est in omnibus rebus pulcherrima. soli fertilitate. pabuli ubertate gratissima. nobiles habet lacus sicut benentum quernum atque lucrinum. multos alios fluvios nobiles. seridanum siue padum tyberim berianum et huiusmodi. gignit gemmas. s. ligurium gagatem margaritas et corallus. boam que serpentem et lincem feram et multas alias animas species singulares. Hec regio dicitur hesperia ab hespero stella sic et hispania. eo quod greci navigando in ytalam et in hispaniam considerant stellam illam. sed dicitur hesperia ultima. quia in loco ultimo sub occasu est locata. Hucusque **Isi. li. xv.** Inter omnes autem europae regiones occidentales ytalia obtinet principatum. Insulas enim habet nobiles et portus maris insignes puincias cunctis diuitiis locupletes. civitates populosissimas. muris fossatis et alijs apparatus bellicis nimis fortes. auri et argenti copiose abundantes. duodecim secundum **pli. li. ij.** famosas et potentissimas particulares preter insulas continent regiones. de quibus idem diffusius tractat. Est autem contra orientem septentrionem et occidentem altissimis alpiibus et montium iugis undique circumcincta ex quibus oriuntur nobilia flumina rhenus scilicet et danubius. que germaniam perfluunt. et rhodanus cum secana et multis alijs que galliam maxime lugdunensem. et narbonensem

et belgicam in locis pluribus circumfundunt.

De hispania. Capitululum. lxxix.

Hispania prius ab

hybero amne fuit hyberia nuncupata. postea ab yspalo fluvio ut dicitur hispania est vocata. ipsa pro hesperia a stella vespertina occidentali sic fuit antiquitus nominata. Est autem sita inter africanam et europam a septentrione pyrenneis montibus clausa reliquis partibus est undique mari conclusa salubritate celi equalis. omnium frugum secunda. gemmarum et metallorum copiis ditissima. Interfluunt autem eam flumina nobilissima scilicet betis mineus yberus et tagus. et aurum trahens epactulus. Sex habet puincias scilicet terraconensem cartaginensem lusitaniam galliciam beticam et transfreta in regione africe transgitanas. Est autem duplex hispania scilicet citerior et ulterior. Hucusque **Isi. li. ix.** Dicit autem **Drosius** hispaniam uniuerso terrarum situ trigonam esse et circumfusione oceanii tyrenici pelagi pene insula efficitur. huiusmodi angulus est prior qui spectat ad orientem. et a dextris est ei aquitania puincia. a sinistris balearico mari coartatur et narbonensium finibus interferitur. Secundus eius angulus circumintendit ubi beriginacia civitas gallicie sita est ad spectaculum butanie se erigit. Tercius eius angulus est quo gades insule intente ad africanam atlantem montem interiecto sinu oceanii prospiciunt. Hucusque **Drosius**. hispaniam etiam in multis commendat **pli.** et maxime de metallis. dicit enim quod fere tota abundat auro et argento ere ferro et stanno et plumbo tam albo quam nigro. regiones habet plures. gentes multas bellicosas et fortes quarum quidam grecorum alij dicunt fuisse soboles wisigotorum et successorum. idem et dicit **Isi.** Nam multas habet puincias partiales nobis notas ut galliciam que grecam sibi vendicat originem ut dicit **Isi. li. ix.** asturiam sic dictam eo quod montibus contra austurium flumen sit ubique circumseptam. habet etiam celtiberiam a gallis celticis super yberum flumen residentiibus sic vocatam.

De hybernia. Capitululum. lxxx.

Hypernia oceanice insula in europa britannice insule vicina spacio terrarum angustior. sed situ est fecundior.

Hec ab africo in boream porrigitur vt di. **I**si. li. xv. cuius partes priores in hiberū cantabūcum oceanum tendunt. vnde etiam ab hiberō oceano est hibernia nominata. Est autem insula frumentarijs campis vt errima. fontibus 7 flumijs irrigua. pratis 7 siluis amena. in metallis fecunda 7 gemmifera. nam ibi gignitur lapis se xagonius scz iris qui soli appositus format ī aere celestem arcum. Ibi etiam inuenitur lapis q̄ gagates dicitur. Ibi margaritha candida inuenitur. Quomodo ad salutatem celi est hybernia regio valde temperata. modicus est enim ibi excessus vel nullus in frigore vel calore. lacus habet mirabiles 7 fontes. nam ibi est lacus in quo si p̄ aliquod spacium longum palus ligneus infigatur pars que est terre infixā conuertit ī ferum pars hō que est in aqua in lapidem. sed q̄ supra aquam est manet lignum. Est 7 alius lacus in quem si proicias virgas coruli conuertuntur in virgas fraxini 7 econuerso. si virgas fraxineas immiseris ī coruleas mutabuntur. Sunt ibi loca in quibus cadauera mortuorum nunq̄ putrescunt. sed ibi semp̄ p̄manent incorrupta. Est etiam in hybernia quedam insula parua ī qua homines non moriuntur. sed quādo nimio senio afficiuntur vt moriantur extra insulā deferuntur. In hybernia nullus est serpens. nulla rana. nulla aranea venenosa. imo tota t̄ra adeo est contraria venenosis vt terra inde delata et sparsa serpentes perimit 7 bufones. lana etiam hybernica 7 animalium coria fugant venenosa 7 si serpentes vl̄ bufones nauigio in hyberniaz deferantur statim moriuntur. multa alia sunt mirabilia in terra illa. de hybernia dicit Solinus Hybernia inquit est insula. que p̄rimat britannie in magnitudine inhumana incolarum ritu aspera ibi anguis nullus vl̄ nisi raro. gens in hospita 7 bellicosa. sanguine interemptorum hausto prius victores vultus suos obliniunt phas atq̄ nephas eodem loco ducunt ibi nulla apis 7 adnectum inde puluerem seu lapillos si quis sparserit inter aluearia examina fauos deserūt. mare autem hybernicum versus britanniā vntosum 7 inquietum 7 toto anno vix est nauigabile nisi paucis diebus. diffunditur autem per. cxxx. milia passuum p̄ latum zc. Hucusq̄ Solinus de mirabilibus mundi. gens hybernica ē habitu singularis 7 inculta victu parca animo seu a. vultu ferox 7 torua. affatu aspa erga suos tamē liberalis 7 affabilis ac benigna. 7 maxime illa gens que nemorosa 7 paludes inhabitāt ac montana. hec carnibus pomis 7 fructibus profesa 7 lacte. p̄ potu est contenta. gens de dita lu-

dis 7 venationi potius q̄ labori.

De ycaria.

Capitulum. lxxxj.

Icaria est insula vna de cicladibus ab occidente que ycario mari nomen dedit. 7 iacet in e samū 7 cinthonū. p̄ saxis p̄mentibz inhospitalis est 7 nullis finibus portuosa. Dicitur autem ycaria ab ycaro cretensi qui ibi submersus est. vt dicit ysi. li. xv.

De insula in salo sita.

Capitulum. lxxxij.

Insula autē ē terra mari vel flumie vndiq̄ circumdata quasi in salo sita vt di. **I**sid. li. xv. vndiq̄ aquarum fluctibz insula illiditur attamen illisa sic non frangitur. nec dissoluitur quī potius p̄ applicatōem fluctuum ad insularum ripam p̄ cōpactionem partiū terrestrium insula amplius solidatur. In extremis siquidem riparum partiū aquarum alluione aliquantulum sub corroditur 7 consumit. sed circa cetera interiora ex eius consumptōne extrinseca fortius adunatur. Insule etiam quīq̄ fluctibus 7 aquarum inundationibus cooperiuntur. 7 p̄ terre et limi cōportationem augmentant ex aque vicine circūdatione 7 humoris p̄ poros attractōne insule virescunt 7 fecundantur.

De Chartagine.

Capitulum. lxxxij.

Carthago nomen ē ciuitatis 7 puicie africe in hispania. 7 est duplex maior 7 minor. 7 vtrāq̄ cōdidit Dido. p̄ficicēs d̄ fenice in litore africo duplicem urbem condidit 7 eam primo carcadam lingua fenicea nominavit que sermone verso chartago vocata est. 7 ab hac ciuitate tota puincia chartago in posterum est vocata. ciuitatem autem hanc cuz fuerat nominatissima 7 non inferior roma scipio cum romanorum exercitu destruxit penitus 7 deleuit vt dicit **I**sid. li. xvj. que autem nunc ē a romanis. postea cōdita est vt dicit idem. Est autem alia chartago ī vera africa inter bizantium 7 numidiā sita a septentrione mari siculo iuncta 7 a meridie vsq̄ ad getulorum regionem porrecta cuius ps p̄xima est valde frugifera. oleis 7 fructibz valdē fecunda. metallis plena. ps hō vltior circa numidiā bestis 7 serpētibz ē puia atq̄ onagris magnis in deserto vagantibus vt dicit **I**sid. li. xv. Ibi etiā est elephantorū 7 aliarū bestiarū multitudo vt di. **O**li. li. v. ca. v.

De Carinthia. Capitulum. lxxxiij.

Carinthia provincia est modica germanie in europa. habens pannoniam ab oriente. ab occidente ytaliam. danubium a septentrione. dalmaciam et salmoniam a meridie. montibus in vna parte cingitur et in alia mari adriatico terminatur. et est terra fertilis in multis locis. abundantias feris pecudibus et iumentis. gens bellicosa et fortis. munita oppidis et in castris. Est autem terra propter alpium vicinitatem frigida niuibz et fluminibus frequens. vbi propter frigiditatem aquarum a niuibz solatarum circa montana plurimuz vt dicitur sunt strumosi. Ibi vni multi bisontes et alie bestie mirabiles et siluestres. ibi etiam sunt glires comestibiles qui quis videantur esse de genere murium comeduntur tamen quia carnes habent lapidas atqz pingues. Sequitur de corsica.

De corsica. Capitulum. lxxxv.

Corsica est insula a quodam duce sic nominata. distans a sardinia. xxx. milium freato contracta contra aspectum ytalie. Et est insula pacifica fertilissima cuius fertilitate perdidit quidam thaurus qui pabuli gratia de partibus ligurie ad illam insulam sepius transiit. nam cum quedam mulier corisa noie illum thaurum. cum alijs in litore maris regeret in armato viderat illum thaurum mare intrare et quotidie melius refectum redire ad armentum cupiens scire incognita sibi pacifica thaurum a ceteris egredientem est usque ad insulam navigio persecuta. cuius regressu fertilitatem insule cognoscens ligures namque illum perfecti sunt ea que nomine mulieris autoris et ducis insule corsicam deinceps vocauerunt. Est autem multis promuntorijs angulosa gignens letissima pabula et lapidem nobilem quem greci haccem vocant vt dicitur Ili. li. xv.

De lacedemonia. Capitulum. lxxxvi.

Lacedemoia que alio nomine dicitur spartania in finibus grece iuxta traciam est provincia in europa cuius habitatores dicuntur lacedemones a quodam lacedemone semele filio. Hi lacedemones in bello contra messenas timentes diurnitate prelij spem plus emittere preceperunt vt eorum virgines cum inuenibz domi relictis concuberent. sic ex promiscuo virgi-

num concubitu iuuenes nati ex nota matris partus spartani vocati sunt vt dicitur Ili. li. x.

De lectonia. Capitulum. lxxxvij.

Lectonia scythie est provincia cuius populi lectimi sunt vocati homines robusti et fortes bellicosi et feroces. Est autem lectonia regio cuius gleba est fructifera palustris in multis locis et valde nemorosa fluminibus et aquis irrigua. feris et pecudibus valde plena. nemoribus et paludibus est munita paucas habens alias munitiones preter flumina nemora et paludes. et ideo in estate vix potest illa regio expungi sed solum in hyeme quando aque et flumina congelantur.

De liuonia. Capitulum. lxxxviii.

Liuonia est eiuudem regionis et ydeomatis provincia specialis. que longo maris oceanus interiectu a finibus germanie est diuisa cuius incolae liuones antiquitus vocabantur. quorum ritus fuit mirabilis antequam a cultura demonum ad vnius dei fidem et cultum per germanicos congererentur. nam deos plures adorabant prophanis et sacrilegis sacrificijs responsa a demonibus exquirebant augurijs et diuinationibus seruebant mortuorum cadavera tumulo non tradebant. Sed populus facto rogo maxime usque ad cineres comburebant. post mortem autem suos amicos nouis vestibus vestiebant et eis per viatico eius oues et boves et alia animantia exhibebant. seruos etiam et ancillas cum rebus alijs ipsis assignantes vna cum mortuo et rebus alijs incendebant credentes sic incensos ad quandam viuorum regionem feliciter pertingere et ibidem cum pecorum et seruorum sic ob gratiam domini combustorum multitudine felicitatis et vite temporalis patriam inuenire. Hec patria tali errore demonum antiquissimo tempore fascinata modo in parte magna cum multis regionibus subditis vel annexis diuina precedente gratia et cooperante germanorum potentia creditur a predictis esse erroribus liberata.

De licia. Capitulum. lxxxix.

Licia sinus est maris et portus eius ciuitas maior licastra dicitur a qua dicitur syria iuxta paphlagoniam in ytalia nauigat vt patet Act. xxviii.

Hec autem regio vero nomine dicitur licaonia cuius ciuitates dicuntur fuisse liffra 7 terben ad quas paulus 7 barnabas ab yconio fugierunt. ubi sanato viro in listris licaonice barnabam iocum 7 paulum mercurium vocauerunt 7 eos adorare voluerunt vt dicitur Acti. xiiij.

De liddia.

Capitulum. xc.

Liddia sedes est antiqua regnorum quam flum⁹ pactolus extulit diuitijs torrentibus aureis hec aurea moenea dicebatur q⁹ dum pre breuitate duos reges fratres scz liddam 7 cirrenum ferre non possz hinc p⁹ sortem cirrenus ingenti multitudine profect⁹ loca gallie occupauit 7 cirreneam nominauit. Liddia autem a liddo fratre regis. qui remanserat in prouincia cognominata est. coniungitur ab occidente minori frigie habens smirnam urbem ab oriente quam helles fluminis cingit cui⁹ capos pactolus 7 herinus circumfluunt. harenis aureis locupletes vt dicit Isid. li. xv.

De libia.

Capitulum. xcj.

Libia regio est magna in affrica sic dicta eo q⁹ libis. id est ventus affricus inde flat vt dicit Isid. li. xv. Alij dicunt epsisum filium iouis q⁹ etiam nephim in egypto condidit ex casoria vxore sua filiam nomine libiam. p⁹ceasse que postea in affrica regnum possedit. ex cuius nomine illa terra fuit deinceps libia appellata. Est autem libia in principio africe posita cui ab oriente est egyptus. ab occidente sireos maiores 7 trogodite. a septentrione mare libicum. a meridie ethyopia 7 barbariam varie nationes 7 solitudines inaccessibiles. ppter bestias feroces serpentes dracones qui p⁹creant basiliscos. hucusq⁹ Isid. li. xv. Est libia terra valde feruida 7 pulsa multa generas in diuersis locis monstruosa 7 venenosa 7 multa in diuersis partibus preciosa vtputa gemmas preciosas aurum 7 argentum in magna copia frumentum 7 vinum 7 oleum 7 varia aromatum genera. primam autem originem contraxerunt habitatores libie a putherico filio cham. An fluminis currens p⁹ libiam 7 maritimas puthericam 7 omnis regio computensis nominatur vt dicit glo. sup. Gen. xj.

Delothoringia.

Capitulum. xcij.

Lothoringia germanie est quasi vltima 7 finalis prouincia a rege lothario nominata. hec ab

orientem habet rheciam siue brabantiam. a meridie rhenum 7 allaciam. ab occidente gallias senonensem. a septentrione galliam belgicam. hanc mosa fluminis preterfluit. in hac ciuitas metis constitit. Est autem regio in multis locis fructifera vinifera fontibus 7 annibus irrigua montuosa siluestris nemorosa feris pecudibus 7 armenis fecunda gens est mixta ex gallicis 7 germanis. fontes habet mirabiles 7 medicinales ex quorum potu languores varij sanantur.

De lusitania.

Capitulum. xcij.

Lusitania hispanie est prouincia paasim flumen 7 vagia oppidum habens 7 est regio metallis referta habens aurum 7 argentum ferum 7 plumbum albam atq⁹ nigrum vt dicit plinius li. viij. ca. lxxij.

De mauritania

Capitulum. xcij.

Mauritania a colore populorum est vocata quasi nigrorum hominum patria. greci enim nigrum mauron vocant. sicut enim galli a candore populisunt dicti ita mauri a nigro colore nomen sunt sortiti. cuius prima prouincia stiphesis est que stiphi habuit oppidum a quo etiam vocabulum traxisse regio perhibetur. Alia quoque prouincia mauritania cesariensis que colonia cesarie ciuitatis fuit 7 nomen prouincie dedit. vtraque igitur prouincia que sibi vicem sunt coniuncte ab oriente numidiam habent. a septentrione mare magnum. ab occasu flumen maluaz. a meridie montem astricum qui discernit inter secundam terram 7 arenas iacentes ad oceanum. alia est mauritania tingitana que sic a tingi metropolitana ciuitate est vocata. Hec vltima pars est africe 7 exurgit a montibus septem. habens ab oriente flumen maluam. a septentrione fretum gaditanum. ab occasu oceanum atlanticum a meridie glansatum gentes vsq⁹ ad oceanum hesperum perrates 7 est regio gignens feras symias dracones 7 struciones 7 elephantes. Hucusq⁹ Isid. li. xv. Plinius autem lib. v. ca. ij. in mauritania inquit est ancolum ges que inhabitant iuxta atlantem montem versus oceanum in loco neozoso scatebr⁹ fontium irriguavbi sponte nascunt oia genera fructuum neunq⁹ factas desit voluptatibus icolaz. eam loc⁹ elat⁹ sup

nubila atq; innicinia lunaris circuli ⁊ dicit eun-
dem locum noctibus mutari crebris ignibus ⁊
egyptiorum satirozumq; lasciuia in tibiaram
ac fistule cantu tympanozum quozq; ⁊ cymbalo-
rum sonitum p̄strepere sicut celebrati autores
p̄diderunt. crescunt autem ibi arbores mire p̄-
ceritatis quarum quedaz sunt odorifere ⁊ sunt
similes cipresso qui tenui lanugine sunt obdu-
cte de qua vestes conficiuntur addita arte sicut
de bombice. ibiq; crescit herba que dicitur eu-
forbia a suo inuente sic appellata cuius lacteū
succum miris laudibus extollit in claritate vis⁹
⁊ contra serpentis ictus ⁊ venena vt dicit idem
ibidem.

De macedonia. **Capitulum. xcv.**

Macedonia i exor-
dio ab emacio rege emacia fuit di-
cta sed macedo deualionis nepos
postq; ibi habuit principatum mutauit voca-
bulum ⁊ eam macedoniam a suo nomie nuncu-
pauit vt dicit **Isi. li. xv.** Est autem confinis ab
oriēte egeo mari. a meridie achaie. ab occ asi-
dalmacie. a septentrione mesie vt dicit idē. Fuit
antez patria alexandri magni ⁊ regio in aureis
venis ⁊ argento optima. lapidem quem vireū
vocant gignit. In eadem prouincia est mōs oli-
pus qui excellenti vertice tantum extollitur vt
in eius cacumine nec nubes nec venti nec plu-
nie sentiuntur vt dicit idem. De macedonia atē
dicit **pli. li. iij. ca. xxj.** Macedonia antea emacia
est dicta. terrarum impio est potita. hec asiam
armeniam hybernam albaniam capadociam
syriam egyptum thaurum caucasum est trans-
gressa. hec in bactris medis persis dominata ē.
⁊ possedit totaliter orientem. hec sez indie nu-
trix p̄ vestigio liberi patris ⁊ herculis eugata
est. hec est illa macedonia cuius vno die paul⁹
emilius imperator. lxx. vrbes direptas vendi-
dit vt dicit idem.

De magnesia. **Capitulum. xcvi.**

Magnesia grecie ē
prouincia inter thessaliam ⁊ macedo-
niam intermedia. multas cōtinens
gentes oppida ⁊ ciuitates vt dicit plinius libro
iij. ca. x.

De mesia. **Capitulum. xcviij.**

Mesia a messium
p̄uentu est vocata. ⁊ est prima pui-
cia quam danubius vsq; ad medi-
terraneum mare recludit vt dicit **Isid. li. xv.** Is
ab oriēte hostijs danubij iungitur. ab euro aē-
tracie. a meridie macedonie. ab occasu bystrie
copulatur vt dicit idem. est autem regio conti-
nens plures gentes oppida ⁊ ciuitates. frugib⁹
ferax. abundans in venis mineralibus ⁊ lapidi-
bus ⁊ metallis.

De mesopotamia. **Capitulum. xcviij.**

Mesopotamia gre-
cam ethymologia possidet eo q; duo
bus fluijs ambiatur. nam ab oriē-
te tigrim habet. ab occidente eufrates. Incipit
autem a septentrione inter montem thaurum ⁊
caucasum cui a meridie sequit babilonia ⁊ cal-
dea. vt dicit **Isi. li. xv.** Est autē regio in asia ml-
taz ampla tam ī latum q̄s in longum. abundās
in frugibus pascuis pecudibus ⁊ armentis lo-
cuples in diuitijs ⁊ metallis.

De media. **Capitulum. xcix.**

Media a medore
ge est dicta qui prouinciam illam p̄-
mitus est aggressus. Habet autem
media ab occasu parthia regna. a septentrione
armenia circūdatur. ab ortu caspois videt mō-
tes. a meridie habet persidas. hec regio sola me-
dicam arbozem parturit quam alio regio nus-
q; gignit vt dicit **Isi. li. xv.** Est autem regio val-
de opulenta multis fluminibus irrigua ciuitati-
bus ⁊ oppidis preclara multozum populozum
domia cuius reges magnā babiloniam ac chal-
deozum imperium antiquitus deuicerunt. isti⁹
autem regionis incole vna cum plis nauigio in
africam transuecti cum libys se miscuerunt q̄s
liby corrupta lingua ⁊ barbara mauros voca-
uerūt q̄s uil mauri a nigro colore sint greco ydeo
mate sic vocati vt dicit **ysi. li. ix.**

De melos. **Capitulum. c.**

Melos est insula
vna ex cicladibus que omnium insu-
larum est rotundissima ⁊ iō melos. i.
rotūda ē vocata vt di. **Isi. li. xv.** ē autē insula ml-
tis bois referta vt di. **pli. ⁊ spacij breuius quā-
titatem soli fertilitas recompensat.**

De midia.

Capitulum. cj.

Midia ē insula in hybernie puincia que in punctuali medio ē. put dicitur collocata sic dicta a quodam rege qui inter quinque filias totā insulaz in quinque partes equales diuidens illam ptem insule quasi patrie meditullium ad vsus ppios deputauit. propter qd̄ illa hybernice puincie insula porcio midia quasi aliarū terrarū in circuitu media hodie nuncupatur. Est autē illa patria quo ad glebam fertilis in framentis pascuis et armentis abundans in piscibus carnibus et alijs victualibus butiri et casei atq; lactis. fluminibus ē irrigua fontibus atq; lacis multiplicis effectus vt dicitur et virtutis sicut dicit habere aspectum delectabilem aerem salubrem quo ad siluas et paludes. in eius extremitatibus habet aditum valde fortem. et ideo populi multitudine crastorum et oppidorum fortitudine camera vocatur hybernie vulgariter propter pacem.

De missena.

Capitulum. cij.

Missena germanie est puincia ab vrbe que missene dicitur sic vocata cum bohemia coniuncta et polonia in solis ortu cum baiona in meridie cum saxonibus et thuringis. in occidente cum rabetia et rheni a septentrione. Et est terra ampla et spaciola nunc plana nunc montuosa. fertilis multum et pascuosa. aquis optimis irrigua. nam nobili flumio albie p maiori sui parte eius longitudinem est p fusa. ciuitates huius fortes et oppida et castra fortia et munita cuius gens locuplex est generaliter in diuitijs frugibus scilicet pecudibus et metallis et cum sit populus magne fortitudinis et pulcritudinis et elegantis. pceritatis. est tamen gens benigna et pacifica ex natura minus germanicis habens in omnibus feritatis.

De mithilene.

Capitulum. ciij.

Mithilene ē insula in mari adriatico p quam de syria et cyprio in ytaliam nauigat ad quam difficilis est accessus propter bithalassum. id est in mare ptensum. terre enim vel arene interiectu diuiditur mare. et fit quasi duplex. vnde naues impingentes ad arenas de facili confringuntur vt patet in act. aploz. ca. xxvij. tam in tex. q̄ in glo. Et quibus incole illius insule sint barbari. circa tamen periclitantes et ibidem naufragium patientes sunt humani vt patet ibidem. Ad hanc

insulam puenit paulus quando nauigauit contra romam vbi venenum vipere quod manu eius ad helerat. in sarmenta euasit. excussa bestia in igne. In eadem etiam insula multa miracula ppetrauit vt dicitur Actu. xxvij.

De nabethea.

Capitulum. ciij.

Nabatheia arabie est puincia a nabaioth filio ysmacelis dicta. et est inter arabiam et iudeam intermedia. Surgit autem ab eufrate et porrigitur vsq; ad mare rubrum vt dicitur Ili. li. xv. Est autem terra pepinguis fertilis in frugibus fructibus pecudibus preciosis lapidibus et metallis. De hac dicitur pl. li. vj. ca. xxix. Nabatheii inquit oppidum colunt petram nomine inconualle habentes fere duo milia passuum in latitudine. circundatur montibus inaccessis amne interfluente. et distat ab oppido gaza sexcentos passuum. a sinu plico. cxxxij.

De norwegia.

Capitulum. cv.

Norwegia latissima est europe puincia. mari fere vnicuique circūcincta. sub aquilone distenta. gothorum regionibus contermina. nam a parte meridiana et orientali p quendam fluumium qui albia dicitur a gothia est diuisa. asperrima et frigidissima siluestris et nemorosa. cuius incole plus de piscatura et venatione viuunt q̄ de pane. nam raro est ibi annona ppter frigoris multitudinem. ibi fere multe vt albi vrsi. ibi etiam sunt fibri qui et castores dicuntur. mira sunt ibi multa et monstrosa. Fontes enim sunt ibi quibus omne impositum corium sine lignum statim in lapidem commutatur. In media aquilonari parte non videtur sol occubere in estiuo. interstitio p plures dies. nec etiam videtur sol ibidem p totidem dies in solsticio hyemali. vnde tunc temporis incolas terre operari cum candelis. frumenti vini et olei exp. r̄ est nisi aliunde deferantur. Gens autem ingentis corporis est et stature et pulcre forme et magne fortitudinis ac robuste. validi sunt pirata et animositatis magne. ab oriente habet galaciam. a septentrione ysolandiam vbi mare perpetuo congelatur. ab occidente hybernicum oceanum et britannicum. a meridie dacie et gothie finibus terminatur.

De normannia.

Capitulum. cvj.

Normannia que et neustria a normannis proprijs est dicta. qui nauigio venientes de nor-

wegia litus oceani gallici obtinuerunt qui tãdem puinciam in circuitu habitantes eam normãnam vocauerunt. habet autem oceanũ britannicum ad eurũ sinum. aquitanicum ad occidentem. galliam ad meridiem. 7 oceanum ad aquilonem. Est autem gleba eius frugifera et pinguis. campis nemoribz 7 pratis insignis. portibus maris nobilis. feris 7 pecudibus fertilis. nobilissimis ciuitatibz 7 oppidis vald fortis e? metropolis dicitur rhotomagum ciuitas nobilis sita sup fluum qui secana dicitur. cui? gẽs populosa est. fortis 7 bellicosa urbana in habitu. modesta in effectum. pia affatu. pacifica in cõuictu.

De numedia.

Capitulum. cvij.

N^{umedia} e regio

in africa chartagini contigua 7 conuicina. Incipit autem a flumine arnifigam 7 desinit in limite cogitanorum. habens ab ortu sirtes minores. a septentrione in mare tendit in sardiniam. respicit ab occasu mauritaniam stiphensem. a meridie ethyopum gentes. Et e regio campis pinguis in multis locis. vbi autem siluestris est feras generat. vbi autem ingis est ardua. equos 7 onagros procreat. cuius vltiora serpentibz 7 bestijs sunt plena. Narmor generat eximiu quod numedium dicitur. vt dicit Isid. li. xv.

De narbonensi puincia.

Capitulu. cvij.

Narbonensis e pro

uincia vt dicit Plin. li. iij. ca. vj. 7 appellatur ps galliarum. que mediterraneo mari alluitur. que modo gallia brachata dicta est. que amne narbo ab ytalia est discreta 7 alpiũ iugis nulla est ei puinciarum pferenda i cultu virozum. in dignatõne morum. in plenitudine opum. ytalia potius q? puincia e dicenda. Flumina habet nobilissima int que rhdanus galliarum fluuius fertilissimus de alpiibus se rapiens. pterfluit puinciam narbonensẽ. stagna habet multa. 7 portus plures. 7 promũctoria multa inter que marsilia obtinet puincipatum. Totius autem puincie narbonensis longitudo continet tricenta 7 septuaginta milia passuum vt tradit agrippa. Hucusq? Plinius.

De ophir.

Capitulum. cix.

Ophir nomen est puincie in india ab ophir viro d? posteris beber nominate que et terra

aurea antiqtus appellabatur. eo q? montes aureos habeat. que a leoibus 7 seuissimis bestijs incoluntur ad quas nullus aliter accedere audeat nisi nani stãte iuxta litus 7 iuxta terrã quã vnguibz leonim ceterarumq? bestiarum effossam inuenerint in suam nauem recipiunt. vt si bestie eos senserint facile in mari recipiantur vt dicit Raban? super locũ illum. Cũ venissent naues salomonis in ophir sumpserũt inde aurum 2c. iij. Reg. ix. Idem fere dicit Plin. Dicit ab olim hec puincia aurum. lapides preciosos. crisoprassos 7 adamantes. lignum thynum 7 ebanum 7 aues psitacos 7 pauos. dentes eburneos. symias 7 bestias alias monstruosas vt dicit Plinius 7 Isid. Ad hanc autem regionem de india p longos maris rubri circuit? peruenitur 7 per insulam asiongaber quaz postea alexãder magnus terre adequauit i ophir pertransitur. Incole autem terre ophir venientes d? stirpe beber a fluuio capue vsq? ad regionem indie que nunc rbeta nuncupatur habitauerunt vt refert Josephus. 7 ab ophir nepote beber. ophir totã puinciam vocauerunt vt dicit Rab. super. ij. li. Paral. c. vij. Fuit autem iste ophir filius Iectan filij beber vt patet Gene. x. Est autem ista regio vicina terre einlath quã gyon circuit. vt dicitur Gen. ij. 7 ei in montibz aureis 7 speciebus aromaticis e similis 2 in gẽmis vt dicit Plinius.

De olandia.

Capitulum

.cx.

Olandia est que

dam puincia modica sita iuxta hostia rheni vbi intrat mare brabancie contigua a meridie. vicina frisie ab oriente. ab occasu insule britannice coniuncta. ab aquilone inferiori gallie bellice est contigua. atq? flandrie ab occidente. e autẽ terra palustris 7 aquosa. fere ad modum insule vndiq? maris brachijs atq? rheni fluminis circũfusa. habens lacus 7 stagna et pascua valde bona. et ideo armentis pecudibz 7 iumentis est referta. eius gleba in locis pluribus valde frugifera 7 in pluribus etiã nemorosa. plures 7 vtilis habens venationes in pluribus etiam est bituminosa ex qua formatur materia apta ad ignium nutrimenta. Et est terra diuitijs que transeunt per mare 7 per flumina plurimum opulenta. cuius ciuitas capitalis traiectũ inferius nũcupat in latino. vtrith 7o dẽ in ydiomate germanoz. nam ad germaniã pti

net quo ad situm quo ad mores 7 quo ad domi-
num 7 etiā quo ad linguam. cuius gens elegans
est corpore. robusta viribus. audax animo. ve-
nusta facie. honesta in morib. deuota deo. fida
hominibus 7 pacifica. minus predis intendens
7 raptibus q̄s alie germanice nationes.

De orcada.

Capitulum. cxj.

Orcada oceani

est insula iuxta mare britannicum
in europa. a qua et cetera insule ml-
te eidē p̄termino 7 vicine orcaades insule nomi-
nantur. 7 sunt in numero. xxxij. quarum. xx. de-
serte sunt. xij. hō incolūtur vt di. ysi. libro. xv.
de insulis.

De paradiso.

Capitulum. cxij.

Paradisus ē loc⁹

in ptib⁹ orientis p̄stitutus. cui⁹ vo-
cabulum a greco in latinum vertit⁹
ortus. Porro in bebrayco eden dicitur. quod
apud nos delicie interpretant⁹ vt dicit ysid. li.
xv. ca. ij. Est. n. ortus deliciarū vt dicit idem qz
ex omni genere ligni 7 pomiferarū arbor⁹ ē con-
situs. habens in se lignum vite. non ibi frigus.
non ibi estus. sed p̄petua aeris temperies. ex
medio fons. prumpens totū nemus irrigat. di-
uiditur in quatuor nascētia flumina cuius ad-
itus post peccatū primi hominis humano genere
interclusus fuit qz vndiqz flāmea rumphea. id
muro igneo vndiqz circūcineta. ita vt eius pene
cum celo incendium coniungatur. Presidium
qz angelorum arcendis spiritibus malis super
rumphee flagrantiam est a domino ordinat⁹.
vt homines flāme angelos hō malos boni an-
geli submoueant ne alicui spiritui vel carni pec-
catrici aditus pateat paradisi. hucusqz ysid. li.
xv. c. ij. vbi tractat de regionib. Scdm autem
mḡm in hysto. ca. ij. sup gen. dicitur sic. Plan-
tauit inquit deus a principio creatōnis herbis
7 arboribus locum deliciarū. 7 hoc in principio
ipsius mundi. s. in oriente. 7 ille locus ē amenissi-
mus longo terre 7 maris tractu a nostro habi-
tabili segregatus adeo editus. i. altus vt vsqz
ad lunarem globum attingat. vbi etiam pro-
pter situs altitudinem aque diluuij non puene-
runt vt dicit idem. De paradiso autē dicit Jo.
damas. quia vero 7 visibili 7 inuisibili creatura
conditurus erat deus hominem s̄m suam pro-
p̄riam imaginem 7 similitudinem. sicut quendā
regem 7 principem omnis terre 7 omnium que
sunt in ip̄a construxit ante quasi quandā regio-
nem in qua conuersatus beatam duceret vitam

Et iste locus diuinus est paradysus. dei mani-
bus in eden. i. in delicijs 7 voluptate plantatus
in oriente quidem omni terra celsior penitus tē-
perato 7 tenuissimo aere circūfulgens. plantis
semp floridis comatus 7 bono odore plenus.
lumine repletus. pulcritudinis vniuerse. gaudij
7 exultatōnis p̄mptuarium. creature sensibilis
excedens intelligentiā. diuina regio 7 digna eo
q̄ s̄m imaginem erat. in quo nil irrōnabiliz ha-
bitat sed solus homo diuinarū manū plasmā
Item strabus 7 beda dicunt qz paradysus loc⁹
in oriente positus interiecto oceano 7 montib⁹
oppositis a regionibus quas incolunt homines
secretus 7 remotissimus ē p̄tingensqz altitudie
vsqz ad circulu⁹ ipsius lune. Fuit locus summe
conueniens homini innocenti p̄pter eius sum-
mā temperiē. qz non frigus ibi nec estus sed p̄-
petua temperies vt dicit ysi. Itē propter oim
bonorum abundantia. quia vt dicit aug. de ci.
dei. xij. ca. x. Quid timere aut dolere poterāt
homines in tantoꝝ tanta affluentia bonorum
vbi non aberat quicqz quo bona voluntas affi-
ceretur. nec inerat qz carnem 7 animū hominis
feliciter viuētis offenderet vl in aliquo mole-
staret. Item p̄pter summam amenitatē. nā vni-
uerse pulcritudinis erat p̄mptuarium vt di. Da-
mas. quod attestatur tam arbor⁹ qz frondium
7 floꝝ inmarcessibilis pulcritudo. naz arbores
comam non pdunt flores non marcescunt. Itē
p̄pter summam iocunditatem quod attestatur
fructuū dulcedo quia ibi ē omne lignū pulcriz
visu 7 suauissimum ad vescendū Sen. ij. Idē
etiā attestatur lucis pulcritudo. nā puritati ae-
ris claritas lucis p̄porcionatur vt di. Be. Itē
p̄pter soli fecunditatē quod attestatur fontium
irrigantium multitudo. Dicitur etiam Sen. ij.
Fons ascendebat 7 irrigabat paradysum qui i
quatuor flumina ē diuisus. Sen. ij. Item p̄p̄
loci securitatem quod attestatur situationis ei⁹
altitudo. nam lunarem tangit circulum vt dicit
beda 7 ysid. id ē p̄tingit ad aerem quiet⁹ post
istum aerem turbulentum vbi finis ē 7 termin⁹
exalatōnum 7 vapor⁹ humidor⁹ quor⁹ fluxus 7
progressus lunari corpori assimilatur. sicut expo-
nit alexander quia non s̄m veritatem attingit i
altitudine orbem lune. sed circulum lunare⁹ di-
citur attingere yperbolice vt eius maxima alti-
tudo 7 incomparabilis resp̄ectu terre inferioris
insinuaretur. Item propter eius incorruptibili-
tatem quod attestatur ibi existentium vite lon-
gitud. nam ibi sunt helyas 7 enoch viui vsqz
hodie 7 incorrupti sicut dicit magister in hysto.
Nil enim potest ibi mori quod est viuum nec

hoc mirandum est de paradiso cum in ybernia sciamus esse insulam in qua mortuorum corpora non putrescunt. et alia in qua homines non mori possunt. sed oportet ut ultimo senio extra insulam deferantur. quere super de ybernia in litera **J**. De paradiso autem et eius situ fuit opinio apud gentiles ut dicit **Pli.** ubi loquitur de insulis fortunatis. de quibus etiam loquitur **Isid.** li. xv. inter quas est una que omnia fere pertinet bona. ubi bimus sponte precreat omnes fructus ubi in iugis collium arbores virore frondium et dulcore fructuum semper vestuntur. ubi ad herbarum vicem messis et olus crescit. ubi et gentiliam error et secularium carmina poetarum propter soli fecunditatem easdem insulas paradisi esse putaverunt. quod quidem ponere est erroneum. cum predictae insule fortunate sint in occidente protra leuam mauritanie in oceano collocatae. ut dicit **Isid.** li. xv. Paradisus autem in oriente in altissimo monte. de cuius cacumine cadentes aque maxime faciunt lacum. in suo casu actantum faciunt strepitum et fragorem quod omnes incole iuxta predictum lacum nascuntur surdi ex imoderato sonitu seu fragore sensum auditus in parvulis corruptente ut dicit **Basil.** in exame. similiter et ambrosi. Ex illo lacu velut ex uno fonte procedunt illa flumina quatuor. phison qui et ganges. gion qui et nilus dicitur. et tigris ac eufrates. de quibus in li. **Geneseos** fit mentio specialis. quere supra in tractatu de fluminibus.

De parthia. Capitulum. cxiiij.

Parthia regio maxima in asia ab indie finibus usque ad mesopotamie fines est porrecta. propter inuictam enim parthorum virtutem assiria et ceterae regiones nomen eius traxerunt. Sunt autem in ea puincia particulares. scilicet aracussia parthia assiria media et persis que regiones sibi vicem coniuncte initium ab indo flumine sumunt et tigris fluvio claudunt. loca autem montuosa et aspera et flumina multa. Sunt autem puinciae finibus suis discrete. nomina a propriis autoribus trahentes nam aracussia ab oppido suo nuncupata est. parthiam autem a sythia venientes occupauerunt. eamque ex suo nomine vocauerunt cuius a meridie est rubrum mare. a septentrione hyrtanicus solum ab occidente media regna in ea. xvij. porrecta a caspio mari usque ad getem scytharum est parthia multis rebus prodigiosis et monstruosis miranda ut dicit **Pli.** li. v. nam bestie sunt feroces parthi tigrides atque lincei et aspidi ibi et serpentes

natura seuissimi et feroces. gens etiam dura est et crudelis victu parca pro omni pulmento et condimento contenta sale et cardamomo. ut dicit idem et dicit idem in glo. super **Dan.** de persarum regione et parthorum ca. vij. dicit bestia que similis vero erat.

De palestina. Capitulum. cxiiij.

Palestina syrie est puincia dicta quondam philistea cuius ciuitas metropolis que nunc aschalon dicitur antiquitus philistim vocabatur ex qua ciuitate tota regio palestina vel philistea priscis temporibus vocabatur. ut dicit **Isid.** li. xv. Item etiam dicit li. ix. c. de vocabulis gentium. Philistei inquit ipsi sunt qui et palestini dicuntur. Philistia sermo hebreus non habet. sed pro eo greco utitur scilicet. inde philisteis pro palestinis dicitur itaque philistei a sua ciuitate. primo autem dicebantur alophi li. i. alienigene eo quod semper fuerunt filii israel alieni et longe ab eorum societate et genere separati ut dicit idem ibidem. Hec regio ut dicit **Isid.** li. xv. ab oriente habet mare rubrum. a meridiano latere iudea excipitur. a septentrionali plaga tyriorum finibus clauditur. ab occaso vero egyptio limite terminatur ut dicitur ibidem. originem autem primam contraxerunt philistei a filio chaanaan nomine chenlasim a quo primitus sunt egressi philistei et chariratini ut dicit **Gen.** x. gens ut narrat herodotus astuta et callida molesta semper regno israelitico et infestata tum quia prosperitati iudeorum inuidebat. tum etiam quia de soli sui felicitate et de marinariis insularum suo dominio subditarum fortitudine et potestate nimium presumebat ut dicit idem.

De panphilia. Capitulum. cxv.

Panphilia que et ysauria dicitur eo quod omni flatui aere est exposita ut dicit **Isidorus** li. xv. puincia est in minori asia habet metropolim vrbes que seleucia nuncupatur ut dicit idem quas seleuchus antiochus qui antiochiam condidit fundauit ut dicit **Isid.** li. xv. Est autem regio maritima inter cilitiam et bitiniam a qua nauigatur in ytalam per cyprum insulam. ut patet actum. xvij.

De pannonia que etiam yngaria appellatur. Capitulum. cxvj.

Pannonia europa

est puincia que ab hunis quondam occupata ab eodē populo vngaria vulgariter ē vocata. que duplex ē s̄m Diosius maior. s. 7 minor. maior quidem ē in vltiori syria vltra meotides paludes p̄stituta a qua hui venatōnis gr̄a primitus exeuntes 7 p̄ longissima paludū 7 terrarū spacia 7 ceruorū 7 bestiarum vestigia insequētes. tādē solū pannonie inuenerūt. qui reuersi ad ppria collecto agmine in pannoniā redierūt. 7 expulsis incolis a p̄meua sua origine nomē genti 7 patrie indiderunt. vt narrat herodotus. Est autē hec puincia p̄ mesie quā danubius p̄terfluit 7 p̄fundit vt dicit **Isi. li. xv. 7 xvj.** Habet autē gallaciā ab oriente. greciā a meridie. dalmaciā 7 ytaliā ab occidēte. 7 germaniā a septētrione vt dicit idem. Est at̄ terra spaciosissima 7 fertilissima. mōtibz et siluis munitissima. multis fluminibus 7 aquis irrigua. venis aureis 7 alijs metallis ditissima. habens montes maximos in quibus diuersa marum genera inueniunt. sal etiam optimū i quibusdam mōtibz effoditur. feris et pecudibz p̄pter pascua vberima adimpletur. frugifera et gleba eius valde et vinifera in multis locis et intra se plures p̄tinet gentes. nō solum lingua: verū etiam moribz 7 vita in pluribz differentes sicut idem dicit herodotus. dicit autē **Isi. li. xv.** pannonia a peninis alpibz ē vocata quibus ab ytalia secernit. regio fortis ē et solo leta. a tribz flumijs danubio scilicet 7 sana ac tycia ē vallata. Habet autē ab oriente mesiaz. ab euro bystrīā. ab affrico autē penninos habet alpes. ab occasu galliā belgicā. a septētrione danubiū limitez qui germaniā p̄terfluit. Hic byster dicitur et bystrīā vocant terrā quā iuxta pannoniā circumfudit.

De paron.

Capitulum. cxvij.

Paron insula est

a paranto planti filio nominata qui de noīe suo paron oppidū 7 insulā nominavit vt dicit **Isi. li. xv.** gignit autē marmor candidissimū qd̄ parū dicit nutrit etiā 7 sardā lapidē marmoribz quidē prestantiorē 7 inter gemas vtilissimū. vt dicit **Isidorus.**

De pentapoli

Capitulum. cxvij.

Pentapolis regio

est in p̄finio arabie 7 palestine octa a quinque ciuitatibz hominū impioz que celesti igne sunt p̄sumpte. terra em̄ vberri-

ma magis q̄ nūc hierosolima nūc deserta est et exusta. nam p̄ scelere incolaz de celo descendit ignis qui regionē i cineres eternos dissoluit cuius vmbra et spēs quedā in fauillis 7 arboribz adhuc videtur. nascunt autē ibi poma virentia sub tanta specie maturitatis vt edendi desiderū gignāt. que si carpas fatiscāt ac resoluuntur in cinerē fumūqz exalant quasi adhuc ardeant. **Hucusqz Isi. li. xv.** Hec puincia ante ei p̄sumptōem ita fuit locuples q̄ inter eius lapides saphiri 7 alie gēme preciose inueniebantur 7 inter eius glebas aurū sicut **Job** t̄git dicēs. locus saphiri lapides eius 7 glebe eius aurum **Job. xxvij.** Sed postea tota illa regio in mare mortuum ē cōuersa. sic vocatū est quod nec gignit viuū nec in se accipit ex genere viuētū. nā neqz pisces habet neqz aues neqz nauigia paritur. quia omnia vita carentia in eo ad fundum mergunt. lucerna si fuerit accensa supenatat extincto hō lumine demergitur vt dicit **Isi. li. xiiij.** quere supra de mari mortuo in tractatu marū et aquaz. In istius maris ripa circa intima 30 dome crescunt poma supra dicta aspectu quidem pulchra sed gustu fetida 7 amara. vt dicit glo. sup̄ secundam eplam **De. ca. ij.** Est autē alia pentapolis affrice in puincia libie a quinque ciuitatibus sic nomīata. i. bernice centria apolonia polo 7 ptolomais ex quibus ptolomais 7 bernices a regionibus sunt vocate. Est autē hec pentapolis libie cirenensis adiuncta 7 eius finibus deputata. vt dicit **Isi. li. xv.**

De persida.

Capitulum. cxix.

Persida sive per-

sida ē regio i asia inter partozū regna deputata descendens ab ortu ad incos. ab occasu rubrū mare habet. ab aquilone hō mediā t̄git. ab austro germaniā que perside annectit quibus cōe. Incussa oppidū nobilissimū. In pside autē p̄mo orta ē ars magica ad quā nemroth gigas post p̄fusionē linguarum abiit. abiqz p̄sas ignē colere docuit. nā homines i p̄tibz illis solē colūt q̄ ipoz lingua hel d̄ vt dicit **Isi. li. xv.** Est dicta psida a p̄seo rege qui de grecia in asiam trāsīēs ibi barbaras gētes graui ac diuturno bello edomuit. Nouissime autē victor existēs nomē genti subiecte dedit vt dicit **Isi. li. ix. i. c.** de vocabul̄ gētiū. nā p̄se p̄ multa t̄pa igbiles reputabant 7 quasi nulli momēti in gentibz habebāt. medi sp̄ potētissimi fuerūt vt dicit idē. Est autē psida latissima 7 valde populosa i qua ciuitas nobilis nomine elaz sic dicta ab elā filio sem a q̄ primo p̄cessit gēs p̄faz. vt dicit **Isi.**

Et ab elam perse primitus elamite sunt vocati
 Est autē i pside ciuitas nobilissima elimaida no-
 mine que nunc persipolis nuncupat. de qua dicit
 .j. Mach. vi. 7. ij. Mach. ix. Erat autē i pside ci-
 uitas nobilissima et copiosissima in auro 7 argē-
 to. tēplum in ea locuples valde. 7 illic velamina
 aurea 7 lorice ac scuta. que reliquit Alexander
 rex Macedo zc.

De pyrenea.

Capitulum. cxx.

Pyrenea ē prouī-
 cia in europa. tra alta 7 mōtuosa cu-
 ius montes pyrenei dicunt. 7 pten-
 dunt a meridie versus occidentes diuidentes
 ab inuicē maximas regiones. nā alpes pyrenei
 diuidunt inter hyspaniā 7 galliam tā narbonē-
 sem q̄ etiam lugunēsem. habent autē ab oriente
 germaniā. a meridie ytaliā. ab occidente hyspa-
 niā. ab aquilone galliaz. Dicunt autē pyrenei a
 crebris fulminū ictibz. pyr em grece ignis ē lati-
 ne. Crebris em fulminibus mōtes pyrenei qua-
 tiunt. vt dicit .Jsi. li. xv. c. de mōtibz. Est pyre-
 nea multoz 7 magnoz flumioz origo 7 princi-
 piū. mater nemoz maximoz nutritrix feraz et in-
 mentoz multoz. venas ptinens metalloz for-
 tes habens munitōes ciuitatuz 7 castrorū. mul-
 tas 7 diuersas nutriendes tā in lingua q̄ in mori-
 bus natōnes populoz vt narrat herodotus.

De pigmea.

Capitulum. cxxj.

Pigmea ē regio
 in india versus oriētes in montanis
 circa oceanum sita. in qua habitāt
 pigmei homines parui corpe vix bicubitales.
 vt dicit Plinius 7 .Jsi. qui in quarto anno ge-
 nerant 7 in septimo senescunt. hi collecto exerci-
 tu equitāt sup arietes 7 pugnāt p̄tra grues ni-
 dos eoz et oua p̄fringētes ne p̄tra eos hostes
 multiplicent. vt dicit idē plinius li. v. c. d̄ homi-
 nibz indie monstruosis. quere supra.

De pictauia.

Capitulum. cxxij.

Pictauia gallie
 narbonensis ē puincia. quam picti
 angli 7 scoti nauigio impetētes anti-
 quitus inhabitauerūt 7 tandem regioni 7 genti
 ex sua antiq̄. p̄lapia nomē impostez reliquerūt.
 vt narrat herodotus q̄ de britānicis finibz clas-

sem facientes oram oceani sin^a aquitannici in-
 uaserunt et tādē p̄tra incolas nō sine bellozum
 discrimine locuz in patria obtinētes. Pictauū
 oppidū a picti nominatū vt ab eodē herodoto
 dicit. p̄struxerunt 7 longa patrie p̄finia picta-
 uia vocauerunt. Hec puincia plongum maris
 oceani porrecta turoniā quā preterfluit ligerz
 habet ab oriente hyspanos a meridie. oceanū
 britanicū ab aquilone. 7 minorem britāniā in
 sinu aquitannico ab occidente. hec patrie puin-
 ciola ē preclara in multis vt narrat idem. nā gle-
 bā dicitur habere multum fertilem. omnium fe-
 re frugum feracem. 7 fructuū multipliciū alitri-
 cem vinifera ē 7 frugifera 7 in bonis que gignit
 humus multū opulenta. maris portibus insi-
 gnis ē. ciuitatibz 7 oppidis inclita. amnibz 7 fon-
 tibus irrigua. campis pratis et nemozibz ē ame-
 nissima. 7 circa ptes maritimas saxis 7 rupibus
 est munita vt patet in oppido rupellensi siue ca-
 stro ad qd̄ accessus p̄pter situm loci et freti an-
 gustias vix habetur vt dicit idem. cui⁹ gens lin-
 gua et moubz galliarum. puincijs est pmixta. et
 ideo q̄uis a puimis pictis hoc habeāt illius gē-
 tis natōes vt sint natura fortes. corpore elegā-
 tes. hoc a gallicis tñ quibus mixti sunt p̄traxe-
 runt vt animo sint feroces. 7 ingenio p̄ alijs vi-
 cinis gentibus acriores. nec mirum. nam vt di-
 cit .Jsi. li. ix. fm diuersitatem celi facies hominū
 7 colores. corpoz quātitates. 7 animoz diuer-
 sitates existunt. Inde romanos graues. grecos
 leues. affros verlipelles. gallos natura feroces
 7 ingenio acriores puidemus quod vtiqz natu-
 ra climatum facit vt dicit ibidem. Et ideo gēs
 pictauica robusta corpe. facie venusta. audax
 animo est vt dicitur. callida ingenio 7 astuta vt
 recitat herodotus.

De picardia.

Capitulum. cxxij.

Picardia gallie
 belgice est puincia a quodā oppido
 siue castro pōticon sic vocata vt di-
 cit idem de regionibus in descriptōne videlicet
 herodotus. nam oppiduz quod nūc pychen d̄r
 in illo terre p̄finio vsqz ad oceanū britānicum
 antiquitus obtinuisse dominuz p̄hibet. a quo
 totus pl̄s illius patrie fuisse credit̄ imposteri
 nominatus. Est autē eoz terra frugū 7 fructuū
 valde ferax. irrigua fontibz 7 fluminibus. abun-
 dans populis. munita nobilibz ciuitatibus 7
 castris. opidis fortissimis 7 famosis vt belgis ē
 seu beluachū 7 ambianis attrabatū morium et
 tornachū vt dicit idē. Habet autē puincia iam

gnifica eorum romanorum opera plenarie comprehendit. Romanorum actuum probitates si quem imitationis gratia legere delectat. legat in. j. Macha. viij. ca. ubi mira de eorum virtutibus breuiter recitantur.

De romania. Capitulum. cxxix.

Romania dicitur romanorum gens noua. Nec enim grece noua vel nouuz dicitur latine. Ab eo enim tempore quo Constantinus sedem romani imperij in Constantinopolim tracie urbe de roma transtulit. omnis grecoz regio romania. i. noua roma vocata fuit. vt dicit rabanus. Ideo vsq3 hodie greci non se vocant vulgari grecos sed potius romanos. quere supra de grecia in litera. g. ubi de grecis multa reperies.

De rhodo. Capitulum. cxxx.

Rhodus insula est cicladum insularum prima ab oriente ubi rhodose capitolium dicitur esse inuentum dum ibi ciuitas primitus perderetur. In hac urbe solus fuit colosus ere. lxx. cubitoz altitudinis. Alij fuerunt. s. minores colosi in insula eadem vt dicit Isidorus. li. xv. Est autem rhodus insula eadem que et cyprius vt dicit Isidorus. li. xv. c. de nominibus ciuitatum.

De ruthia. Capitulum. cxxxj.

Ruthia siue ruthena que et mesie est. puincia in minoris asie confinio constituta romanorum terminos est habens ab oriente gothiam a septentrione. pannoniam ab occidente greciam a meridie. terra quidem est maxima concordans cum bohemijs et sclaris in ydiomate et lingua. hec autem quadam parte sui galacia est vocata et eius incole quodam galate vocabantur quibus dicitur Paulus apostolus direxisse epistolam quere supra de galacia.

De sabea. Capitulum. cxxxij.

Sabea regio est in arabia a filio chus qui saba dicitur esse cognominata. Hec angusto terre tractu ad orientem versus persicum sinum non extenditur. a septentrione caldee appropinquat. ab occasu sinu arabico terminatur. a meridie

ethiopię est vicina. est autem regio thurifera odores dans. nam in eius salicibus mirra cinamomum thus et cetera aromatica generantur vt dicit Isidorus. li. xv. Regio siquidem locuples est in speciebus aromaticis. in preciosis lapidibus et metallis. Ibi fenix auis et alia mirabilia que in regione arabie ab autoribus referuntur. de quibus supra de arabia. Istius puicie domina et regina fuit specialiter regia saba. que totius tamē affricę suis temporibus obtinuit principatum vt dicit herodotus. nam regina fuit ethiopię ac egipti vt dicit glo. sup. li. regum. x. et persequens credit quod ipsa alia regna tunc temporibus obtinuerit occidentis.

De samaria. Capitulum. cxxxij.

Samaria vt dicit Isidorus. li. xv. regio est palestine a metropoli ciuitate vel oppido sic antiquitus vocata. nam samaria quondam fuit regalis ciuitas in israhel que nunc ab augusto sebastia nominatur. hec regio media inter iudeam et galileam iacet. incipiens a vico cui nomen est eleis cuius situs natura consimilis est iudee. ab ea non differens in virtute vt dicit Isidorus. a quodam monte nomine somer primitus nomen sumpsit. vt patet in. iij. Regum. ca. ab ista tamen patria samitanorum gens in posterum est exorta que transmigrata ad assyrijs habitauit in samaria que deinceps dicta samaria. i. custodia eo quod captiuato populo israhel ipsi fuerunt in eadem patria. per custodia ab assyriorum regibus derelicti vt dicit Isidorus. li. ix. in capitulo de vocabulis regionum. quere supra in eodem de samaria monte in litera s.

De sambia. Capitulum. cxxxiiij.

Sambia mesie est puincia in europa inferiori scythia ibi locata quasi media inter pratenes estenes osilianes liuones et turones qui omnes antiquitus gothorum erant subditi potestati. vt narrat varro. similiter et herodotus. Inhabitantes litora oceani facientes. per punctoria et sinus contra latera aquilonis vt dicit idem. Est autem sambia terra fertilis gleba et frugum ferax. terra palustris et nemorosa. multis fluminibus et lacubus circumvallata. gens inter ceteras barbaras corpore elegans. mente audax. ingenio arte et artificio alias nationes in circuitu precellens.

De sabaudia. Capitulum. cxxxv.

Sibaudia dicitur sibi

antiquos quasi salua et audax via eo quod ab antiquis temporibus illa via bonitate principia a gallicanis partibus ab italia per illam patrie deserta et montes fuit semper tuta. nam semper ibi fuit summa infamia. Et ideo putat clamor fama publica semper fuerunt ibi transeuntes in strata communi securi ab omni spolio et rapina. Est autem pars prene cuius montibus italia a gallia separatur. quere supra de pireneis montibus in littera P. et alio nomine. prouincia prouincie nominatur.

De sardina.

Capitulum. cxxxvij.

Sardinia est insula

in mari mediterraneo iuxta siciliam a quodam sardo bercule. precreato nominata qui cum magna multitudine de libia profectus sardiniam occupauit et ex suo vocabulo insule nomen dedit. hec in affrico mari ad similitudinem humani vestigij tam in oriente quam in occidente latior preminet ferme paribus lateribus quam in meridie et in septentrione vertuntur. et ideo prius a nauigantibus grecorum ichos vocabatur. Datet autem terra in longitudine. D. ccl. in latitudine. xl. In ea neque serpens gignitur neque lupus: sed solifuga tamen animal est exiguum hominibus preciosus. Venenum quoque ibi non nascitur: sed herba que dicitur apium risus que hominibus rictus pertrahit et qui ridentes interimit. Fontes habet calidos infirmis prebentes sanitatem siue medela. furibus cecitatem. si sacramento dato oculos tetigerint ut dicitur **Isidorus. li. li. xiiij.**

De sarmata.

Capitulum. cxxxvij.

Sarmata barbara

est terra qui sarmate sunt dicti a studio armorum. nam patentibus campis armati incedebant et multas prouincias spoliabant prius quam eos Lentulus danubio prohiberet ut dicitur **Isidorus. li. li. ix.** Hi de gothis sicut et gipides orti sunt. et hi tam pedestri prelio quam sequestri sunt usi. et ideo sic sunt dicti ut dicitur **Isidorus ibidem.**

De samo.

Capitulum. cxxxvij.

Samo insula est in

egeo mari ubi nata est iuno. ex qua fuit sibilla samia et pictagoras samius a quo prehe nomen primitus est inuentum. ut dicitur **Isidorus. li. li. xv.** In hac insula tradunt prius vasa fictilia fuisse repta unde et vasa samia appellata sunt

et quo patet quod gleba illius insule est tenax et glutinosa et ideo ad talia vasa magis dicitur apta ut dicitur **Isidorus.**

De saxoniam.

Capitulum. cxxxix.

Saxonia prouincia

est in germania et incolae greci dicuntur pertraxisse originem et pres ubi nunc habitant nauigio aduenisse et expulsis thuringis qui tunc usque ad litus oceanus habitabant multis preliis sedes obtinuisse et in eadem prouincia usque hodie permanisse. Sens enim semper fuit bellicosissima. elegantis forme. pretere stature. robusta corpe. audax mente. Est autem saxonia terra quo ad glebam fertilissima. frugum omnium et fructuum valde ferax in montuosis nemorosis et in campestribus frugifera et pascuosa secunda in gregibus et armetis opulenta. in argento cupro et alijs mineris ac metallis. motes enim habet insignes de quibus effodiuntur lapides que igne fortissime resoluti in eris substantiam peruertunt et flumina habet nobilissima et famosa. scilicet wesera limia albia sala atque odera. et multa alia que terram preterflunt trans albinam. fontes huius salios in multis locis ex quibus sal albissimum et optimum decoquitur ac parat. ciuitates plurimas habet fortissimas et munitas. fortia oppida et castra fortissima tam in campestribus quam in montanis. Juxta motem autem ubi cuprum foditur inuenitur mons magnus cuius lapides redolent sicut viole. in aliquibus etiam montibus inuenitur marmor valde pulchrum et hoc potissime iuxta danubium quod lapis sancti michaelis nuncupatur in illis montanis maximus est percursor ferax et bestiarum. arporum et ursorum ceruorum damularum. et ideo in illis motibus nemorosis multa venationum genera exercent. hec et multa alia laude digna in saxonum regionibus inueniunt. quere supra de germania in littera S. et in littera A. de alemania. Habet etiam saxonia bohemia et polonia ab oriente. westualiam ab occidente. frisoniam latius ad oceanum. a septentrione pro thuringorum gentem. et francozum a meridie. Cuius gens fortis. inclita et inuicta usque hodie preuerat ut dicitur herodotus

De sclania.

Capitulum. cxl.

Sclania est pars

mesie multas preterit regiones. nam sclania sunt bohemi poloni metani wadali rutheni dalmate et chariti qui omnes mutuo se intelligunt et in multis sunt siles que ad linguam et que ad mores. dispares tamen quo ad ritum. nam quidam adhuc cultum paganorum tenent. quidam pro retinent

riti grecoꝝ. quidā aut̄ latinoꝝ. **D**ēs aut̄ iste regionēs sunt glebe optime ⁊ mellifere ⁊ vinifere in multis locis. omnes etiā isti p̄ maiori pte ut coma sunt attōsi exceptis ruthenis ⁊ illis q̄ mixti sunt cum teutonicis ⁊ latinis. **E**st ⁊ duplex sclauia. maior que ⁊ sclauonia d̄r. que dalmatiam saruiā carinthiā. p̄tinet ⁊ multas alias regiones. **I**stius incolē quidā maritima occupant. quidā inga mōtiū ⁊ p̄densa nemorū inhabitāt. quidā campestria excolūt et exarāt. gēs seuera ⁊ aspera ⁊ inculta. circa dininū cultum min⁹ pia piraticā ducēs vitā. exercēs predā p̄ mare et p̄ terrā. maxime illi qui habitāt. iuxta mare. **A**lia sclauia minor q̄ a finib⁹ saxonię p̄tēdit ad prutenos wandalos. lingue sine plēs hñs p̄terminos ⁊ bohemos. hec sclauia d̄r. que a bohemitania sine a prutenia diuersis annib⁹ secludit. ⁊ a gothis atq; danis quodā maris oceani. p̄mictorio qd̄ mare cū diuidit ad ei⁹ litus terminat̄ minor sclauia ⁊ finit. **E**st aut̄ h̄ regio valde frugifera ⁊ fructifera. fluminibus ⁊ stagnis irrigua. nemorosa ⁊ pascuosa. melle abūdans atq; lacte. gēs fortis corpe. agriculture dedita ⁊ piscature. magis pia ad d̄ū ⁊ pacifica quo ad p̄ximū q̄ illi qui habitāt in maiori sclauia et hoc ē p̄pter mixtōem ⁊ societate quā quotidie p̄trahunt cum germanis vt dicit herodotus.

De sparciata. Capitulum. cxlj.

Sparciata ē regio iuxta greciā q̄ alio noīe lacedemonia nūcupat̄ a lacedemone filio semele sic vocata. quere de lacedemonia in littera **L**eosdē em̄ dicunt antiqui lacedemones et sparciagos vt dicit **I**si. li. ix. **De sere. ca. cxlij.**

Seres ē prouincia in oriente. nomē sortita ē a quodaz oppido quod seres etiā nominatur ibi de arborib⁹ lana colligit ⁊ inde sericū preparatur. **U**nde de eius incolis dicit poeta. **I**gnorū facie sed notū vellere seres.

De selandia. Capitulum. cxliij.

Selandia ē prouincia terra maritima ad modū insule flumine ⁊ maris brachijs circūdata habet aut̄ olladiā ad orientē. flādrīam ad meridē. oceanū ad occidentē. brittāniā ad septētrionem. **S**ūt aut̄ ibi plures insule parue ⁊ magne brachijs maris separte abinuicem ⁊ distincte. ⁊ sunt ille insule fortissimis aggerib⁹ cincte in circuitu p̄tra maris impetum ⁊ munite quaz gle-

ba ē valde ferax quo ad segetes s̄ quo ad arbores ē quasi nuda. nō em̄ possunt arbores. p̄pter maris saluginez p̄fundare suas radices ⁊ ideo post plantatiōem cito deficiūt ⁊ aresciūt. **E**st aut̄ selandia valde populosa. diuitijs opulenta varijs. gens magne stature. fortis corpe et audax mente. circa cultū dei deuota. inter se pacifica et quieta. multis benefica. nullis molesta nisi quādo hostiū insolentia resistere est coacta.

De semigallia. Capitulum. cxliij.

Semigallia ē prouincia modica vltra mare balticum p̄stituta iuxta osiliā ⁊ linoniā sita in asia inferiori sic vocata quia a galatis ip̄am occupātib⁹ cum incolis terre mixtis ē inhabitata. vnde semigalli sunt dicti qui ex gallis sine galatis ⁊ illis populis processerūt. **T**erra bona ⁊ fertilis in annonā. in pascuis et in pratis. sed gens barbara ⁊ inculta. aspera ⁊ seuera.

De senonensi. Capitulum. cxlv.

Senonēsis gallia francoꝝ ē prouincia. habēs ab oriente germaniā treuerensem. a meridie burgūdiā sup̄iorem ⁊ penninos mōtes. ab occidente galliā lugdonēsem. a septētrione galliā belgicā. **T**erra frugū ⁊ vineaz ⁊ fructū diuersoz fontū ⁊ fluminū et riuoz. **G**alli aut̄ senonēses quondā zenones dicebant. eo q̄ liberuz hospicio recepissent. postea ⁊ in s̄ra ē mutata. vt dicit **I**si. li. ix. a senonēsi ciuitate que ciuitas ē eoz capitalis. **E**st aut̄ terra populosa hñs ciuitates multas ⁊ oppida multa fortia ⁊ munita que p̄terfluit amnis qui secana appellatur.

De siria. Capitulum. cxlvj.

Siria ⁊ sirus quidā nepos vt d̄r abrahe ex cethura p̄hibet a suo vocabulo nūcupasse. vt dicit **I**si. li. ix. ⁊ xv. **H**ec ab oriēte flumio euphrate. ab occasu x̄o mari magno ⁊ egipto terminat̄. attingēs a septētrione armeniā ⁊ capadociam. a meridie x̄o sinū arabicū vt dicit idēz **S**itus aut̄ eius porrectus est in immensam longitudinem. in lato autem angustior est. habz aut̄ intra se multas prouincias scz comaginem. feniciam. cuius pars est indea. absq; saracenis et nabatbeis. **E**st aut̄ regio populosissima. fertilissima in frugibus ⁊ fructibus. armentis et pecudibus. equis asinis ⁊ camelis. ditissima in ceris in speciebus aromaticis ⁊ metallis. munitissima ciuitatib⁹ ⁊ castris. irrigua nobilissimis flumini-

bus 7 lacubus 7 stagnis. habens nobiles portus maris 7 hoc precipue in palestinis. mantimis 7 fenicis. gens scua et belligera et in multis partibus diuersis mercamonis occupata. multas etiam habet gentes sicut faciebus sic lingua animo 7 moribus differentes quarum quedam habitant in desertis vt nabathei 7 saraceni. quedam in montanis 7 quedam in nemoribus 7 in siluis. quibus abundant illarum nationes regionum vt narrat herodotus.

De sichima.

Capitulum. cxlvij.

Sichima est modica terra in samaria. media autem inter iudeam 7 galileam. a sichem filio emor qui eam edificauit sic vocata. Nam sichem dicta est urbs que nunc neapolis nuncupatur. cuius finium in circuitu sichima appellatur vt dicit Isai. li. xvj. Hec vt ait Hiero. super. xvij. Gene. fuit portio terre quam dedit Jacob filio suo super sortem. s. Ioseph. vii et illa terra fuit in tribu effraim 7 ibidem sepultus est Ioseph 7 eius mausoleus ibi ostenditur vsque hodie vt dicit hiero. quam terram pecunia graui labore acquisita Jacob parauit. emit enim cetum agnis. vt patet Genes. xxij. 7 p illo labore dicit Hiero. iacob dixisse quod eam in arcu et gladio de amorrei manibus abstulisset. Ibi erat prope terebintus sub qua iacob abscondit ydola filiorum suorum et tunc de sichima ascendit ad luzam cognomine bethel. vt dicit Gen. xv. In hoc loco pauerunt fratres Ioseph greges: sed aliquando requisiti a Ioseph non in sichimis sed in dotaim sunt inuenti ubi ipsi spoliantes egyptijs vendiderunt. sichima autem post destruxit abimelech filius hieroboal. et interfectis habitatoribus sal in eius finio seminavit. vt dicit Iudicum. ix. In hoc territorio fuit fons iacob. iuxta quem dominus fessus ex itinere requieuit. 7 vt mulier sibi de illius putei aquam daret ad bibendum postulauit vt dicit Job. iij. Est autem locus magne fertilitatis mire amenitatis 7 maxime firmitatis.

De scythia.

Capitulum. cxlvij.

Sythia regio est maxima. cuius pars superior est in asia inferior non prior est in europa. 7 hec inferior a meotidis paludibus incipiens inter danubium 7 oceanum septentrionalem vsque ad germaniam pertinet. vt dicit Isai. li. xij. Huius prima pars est alania deinde meotides paludes deinde gothia. dacia. rbecia. deinde germania.

ubi plurimam partem suam incoluerunt. vt dicit idem Habet itaque scythia plures regiones. quarum quedam sunt locupletes 7 quedam inhabitabiles. nam in plerisque locis auro 7 gemmis affluunt sed griphonum immanitate rarus hominum est accessus. smaragdus ibi optimus est et cristallus purissimus scythie vt dicit ibidem. monstruosos in multis partinet homines et feras immanes. vt lince tigrides. vsque ferissimos 7 leones. 7 maxime in desertis 7 regionibus hircanorum. quere supra de hircanis.

De sicione.

Capitulum. cxlix.

Sicione a sicione rege antiquitus est vocata. a quo 7 regnum sicionorum dictum est. quod regnum archas iouis 7 caliste filius pelasgis in deditus redactis ex suo nomine archadum nuncupauit. Est autem archadia que et sicione sinus achaie vt platani folium inter ionum 7 egeum mare exposita. habens flumen magnum. s. crimantum. gignit quoque abeston lapidem qui semel accensus nunquam extinguitur. Ibi candidissime merule generatur. vt dicit Isai. li. xij.

De sicilia.

Capitulum. cl.

Sicilia a sicano rege primo sicania fuit nominata. deinde a siculo ytali fratre sicilia est dicta que antiquitus trinacria dicebatur prope tria ora. i. promuntoria. s. pelorum patheum 7 lilibeum. trinacria enim grecum est quod latine triquadra dicitur quia in tres quadras est diuisa hec ab ytalia freto modico est discreta. affricum mare prospectans. terris frugifera. auro abundans. cauernis 7 fistulis penetrabilis. ventis 7 sulphure plena. unde 7 ibi ethne motus estuant incendia. in cuius freto scilla est 7 caribdis quibus autem nauigia absorbentur aut colliduntur. fuit autem quondam patria ciclopium 7 postea nutritrix tyrannorum. frugum fertilis. prius omnibus terris pro committendis seminibus aratro est percussa. principalem urbem habet siracusam. 7 fontem aretusam 7 albeum fluum genitorum equorum. In ea primo est inuenta insula comedia achatez lapide ex agathe flumine sicilia primo dedit. 7 mare siculum corallum album gignit 7 sales agrigentinos qui igne sunt solubiles. in aquis autem crepitantes. omnis autem ambitus eius clauditur spacio trium milium stadiorum. Dicit autem salustius ytalice fuisse partem siciliae. s. medium spacium diuisum fuisse pro maris impetu atque scissum. Hucusque Isai. li. xij. ca. de insula. ubi recitantur omnia supradicta. et eadem

narrat **Plinius.** **De sirtib. Capi. clij.**

Sirtes dicit **Plinius.** l. xiiij. sunt arenosa in mari loca a tractu sic vocata. vt dicit **Salustius.** eo qd omnia ad se trahant. siren enim grece dicitur tractus latine. et talis attractio facit mare inaequale vt vno loco sit profundum. in alio loco sit vadofum. et ideo periculosum est illac ire. Et dicitur hec sirtis. sunt autem tales sirtes piculuz inducetes iuxta mare egyptium et ei in pluribus locis admiscent. vt dicit **Plinius.** ibidem.

De scocia. **Capitulum. clij.**

Scocia a scotorum gentibus a quibus incolitur appellatur et est promontorium in insula britannica vnde et fluminibus et maris brachijs ab anglia aquilonari sepatur. ex parte vero opposita vndique septa mari oceano. quo ab ybernia scocia est diuisa. Eadem gens ab initio que quondam in ybernia. ei super omnia similis in lingua et in moribus et in natura. Nam gens est leuis animo ferox. seuiens in hostes. tantum fere mortem diligens quantum seruitutem. in lecto mori reputas segnicie. in campo autem contra hostem interfici vt interficiantur gloriam arbitrans et virtutem. gens parci victus. famem diutius sustinens. et raro ante occasum super cibum se effundens. carnibus. lacticijs. piscibus et fructibus magis vtens. panis usus britannicis minus habes. et cum populus sit satis elegantis figure et faciei pulcre generaliter a natura. multum tamen eos deformat. proprius habitus siue scotica vestitura. Dicunt autem scoti propria lingua a picto corpore quasi scissi. eo quod aculeis ferreis cum attramento figurarum stigmatibus antiquitus annotabant. vt dicit **Plinius.** l. ii. c. iij. de vocabulis gentium. Nomines autem primae gentis multi ex eis ex admixtione cum anglis in maxima parte his temporibus melius mutauerunt. vnde quicquid decem et honestius in illis inuenit hoc ab anglis est contractus. Siluestres tamen scoti sicut et ybernici in habitu in lingua et in victu et in alijs moribus paterna sequi vestigia gliam arbitrantur. immo aliorum consuetudines respectu suarum quodammodo aspernantur. vnde quilibet superesse laborat et iam omnes detrahunt et vicij semper inuidet. cunctos derident et mores alienos reprehedunt. metiri non verentur nec quemquam ex quacumque natione exortum siue peregrine alicuius virtutis reputant vel audacie propter se ipsos. in proprijs gaudet. pacem non diligunt. eorum

regio quo ad humi fertilitatem. nemorum amenitatem. fluminoz et fontium irriguitatem. gregum et iumentoz multiplicitate. vbi litus gaudet cultoribus pro sua quantitate. nec etiam ipsi britannico solo impar est. vt dicit **herodotus.** situs orbis terrarum sagacissimus explorator. put recitat **plinius.** quere supra de ybernia in litera **I.** infra que eadem. de scocia dicit **Plinius.** que ibi de ybernia in pluribus referunt.

De suecia. **Capitulum. cliij.**

Suecia regio est inferioris scythie in europa. a qua tota gothia que inter danorum et noricorum aquilonarium regna maxima est regio hodie nominata. habens mare balticum ab oriente. oceanum britannicum ab occidente. noricorum prupta et populos a septentrione. a meridie vero dacorum finibus terminatur. Et autem suecia que et gothia est vocata. quo ad solum frugifera. vinearum tamen expers. sed in pascuis vberimis alios defectus recuperat et metallis. nam propter diuitias quas ex mari illa regio multipliciter pertrahit. in feris pecudibus et iumentis in argentifodinis et alijs lucris innumeris. multas regiones alias precellit gens valde robusta. cuius militaris potentia quondam totius fere asie et europa parte maximam multum temporibus edomuit quos aggredi tempore alexandri magni grecorum audacia extimuit. **Iulij** etiam cesaris inuicta potentia superatis gallicis alemanicis et britannis cum danis et gothis noricis et aquilonaribus populis alijs peragredi formidauit. sed quod tradunt scriptores hystorie tam grecorum quam romanorum quorum dictis potest et debet merito fides adhiberi. in quibus nec religioni fidei nec etiam rationi poterit in aliquo obuiari vt dicit **Hieronymus.** Illorum inquit poetarum et scriptorum scriptis et dictis fidem adhibere puenit quorum relatio fidei moribus non preiudicat nec veritati agnate contradicit. existorum per sapia amazones precesserunt vt dicit **Dioscorus** et **Isidorus.** l. xiiij.

De suenia. **Capitulum. cliij.**

Suenia germanie renensis est puincia in europa. cuius gens habere dominum maximum in germania peruenit. vt dicit **Plinius.** l. ii. c. ix. Dicit autem idem in eadem de vocabulis gentium libro. ix. Sueni inquit sunt pars germanorum in fine septentrionis. de quibus etiam dicit **Lucanus.** Fundit ab extremo flauos. aquilone suenos. quorum fuisse ceterum pagos et populos multi crediderunt. dicti autem

sueni putatur a suo moete qui ab ortu germanie ortu habet. et illius motis loca et confinia primitus coluerunt. ut dicit Isidorus. ibi. Item ut dicit idem. ab ortu habet danubium cum bavaria. ab occasu habet renum cum alsacia. a meridie habet iuga alpium cum italia. a septentrione habet franconiam cum inferiori germania. Et est duplex suenia. inferior protendit contra renum. superior contra alpes et danubium. utraq; est terra optima et frugifera et vinifera in multis locis. habet civitates minutissimas oppida et castella circa copetria et motana. amnes et flumina. nemora multa. gramina et pascua ovium. greges et armenta circa montana. etiam ferum habet. et argentum. precreat ac metalla. gens populosa nimis. fortis audax et bellicosa. procreo corpore et flava crine. venusta facie et decora.

De tanatos.

Capitulum. clv.

Tanatos insula est oceanii parvula modico freti interiectu a britannia separata. habens campos frumentarios. et glebam uberem. dicta est tanatos a morte serpentium quos dum ipsa nesciat asportata inde terra. quoquo gentium vecta fuerit. angues ilico perimit ut dicit Isidorus. li. xiiij.

De trapobana.

Capitulum. clvj

Trapobana est insula indiae iacens ad austrum. ex quo oceanus indicus incipit. patens in longitudine octingentis. lxx. milibus et quinquaginta passuum. in latitudine vero. lxxv. milia stadiorum. Scindit autem annis interfluvio tota repleta margaritis et gemmis. pars eius bestiis et elephantibus est repleta. partem vero homines tenent. In hac dicitur in anno duos esse estates et duos hyemes. et bis vernare floribus loci. vtilissima insula est indiae virens omni tempore. et folia eius semper sunt virentia et nunquam cadunt ut dicit Isidorus. li. xiiij.

De tracia. Capi. clvij.

Tracia est provincia

in grecia ad quam veniens tyrasili prophet a suo nomine ut dicitur ipsa tracia nominavit ut dicit Isidorus. li. xiiij. Alij a senicia incolarum tracia appellata dixerunt. Huic ab oriente propontis et urbs Constantinopolis opposita est. a septentrione pro hystre obtenditur. a meridie pro egeo mari adheret. ab occasu pro macedonia illi subiacet cuius regionem olim diversimodum populi scilicet massagete. sarmate et scite et alie plurime nationes incoluerunt. ampla est enim et multa

tas nationes potuit continere. Ebrum fluvium tracia fundit. qui etiam gentes barbaras multas tangit ut dicit Isidorus. li. xiiij.

De traconitida.

Capitulum. clviij.

Traconitida regio est in iudea cui prefuit philippus frater herodis. nam totum regnum hebreorum fuit divisum in quatuor tetrarchias. quarum prima fuit galilea cuius tetrarcha fuit herodes. Secunda etiam terra iturea et traconitida regio. cui prefuit philippus utriusque regionis existens tetrarcha. Quarta fuit abelina regio. cui prefuit isanias frater herodis et philippi. In tota eius principatus particularis fuit divisio iudea a romanis ad domandam superbiam iudeorum ut dicit glossa super Lucam super locum illum tetrarcha autem philippo ituree et traconitidis regionis etc.

De thessalia.

Capitulum. clix.

Thessalia ut dicit

Isidorus. li. xv. grecie est provincia a thessalo rege cognominata que ad meridianam plagam macedonie coniuncta est. Multa in thessalia flumina sunt et oppida quarum caput thessalonica est vocatum. ibi etiam mos pernasus quondam apollini consecratus. fuit autem thessalia patria achillis et origo extitit laphtarum. de quibus fertur quod hi primo equos frenis domuerunt. super dorsa eorum insidentes unum corpus esse videbantur. propter quod milites thessalorum centauri ficti sunt ut dicit Isidorus. libro. xj. in ca. de portentis. In thessalia autem primo solidi aurei inveniuntur. comandorumque eorum usus primitus est repertus. ut dicit Isidorus. li. xv. ad hoc dicit Isidorus. li. b. iij. quod moysi temporibus in thessalia accidit quoddam diluvium in quo aquarum inundationes maiorem partem populorum thessalie absumpsit paucis pro refugia montium liberatis et maxime in monte pernasio. in cuius circuitu deucalion tunc temporis regno potiebatur. qui tunc ratibus ad se profugientes suscepit et sic per nasium iugo eos aluit atque fovit. propter quod dicitur grecorum fabule deucalionem hominum generem de lapidibus repasse. ut dicit idem ibidem.

De tenedos.

Capitulum. clx.

Oenedos ē insula

grece vna de cicladibz. sita ad septētrionē in qua ciuitas thene p̄dita ē. a qua ⁊ insula ē vocata. fuit autē thenes quidaz iuuenis infamatus q̄ suam nouercā p̄gnouissz qui fugiens insulā vacuaz cultoribus obtinuit qui ex nomine suo ciuitati quā ibi p̄didit ⁊ insule nomen dedit.

De thile

Capitulum. clxj.

Ohile vltima ē in

sula oceani inter plagam septētrionā ⁊ austrālē vltra britanniāz sita nauigatōe sex diez. a sole nomē habēs. qz in ea sol estiuū solsticiū facit ⁊ nullus vltra eam dies est. ⁊ iō eius mare tardū ē ⁊ gelatuz vt dicit Jsi. li. xiiij. fm Plinium autē locus inhabitabilis est qz in estate nihil pōt ibi crescere. ppter nimium calozē exurētē. in hyeme etiā nihil ppter frigiditatē ⁊ gelatē. nā ab equinoctio vernali quā sol ē i ariete vsqz ad equinoctiū autumnale qn̄ ē i libra sol illi insule nūqz occidit. ⁊ ab illo tēpore vsqz ad equinoctiū vernale itez ad insulam nō accedit. vñ p̄ dimidiū annū habz diem ⁊ p̄ dimidiū habet noctē. vt dicit idem in ca. de insulis. li. xiiij. ⁊ de solsticio li. ij. Idem etiā dicit Beda in li. de naturis rez. similiter ⁊ solin⁹.

De tripolitana.

Capitulum. clxij.

Oripolitana re

gio ē duplex. vna ē in fenice dicta a tripoli ciuitate famosissima que totius patrie in circuitu ppter nimiam sui fortitudinē ē defensio ⁊ munimen. alia x̄o ē tripolitana i affrica inter pentapolim ⁊ bizantiūz sita a tribz magnis vrbibus vocata est. s. ozea. sabine et lepti magna. Hec habet ab oriente sirtes maiores et tragoditas. a septētrione mare adriaticū ab occasu bizantium. a meridie gerulas ⁊ garamates vsqz ad oceanū ethiopicū. p̄tendentes vt dicit Jsi. li. xv.

De trogadea.

Capitulum. clxij.

Orogadea est re

gio in ethiopia. cui⁹ incole dicuntur trogodite sic vocati. qz tāta celeritate pollent vt feras pedū cursu assequantur. Habet autē hec regio quādā insulā vbi crescit opti-

ma mirre spēs ⁊ purissima. eius gutta ibi inuenitur et dī mirra trogoditen ab insula in qua crescit. vt dicit Jsi. li. xvij. Cū sit hec puincia i ethiopia tāgit tñ fines arabie. vñ aliqñ dī eē in arabia. vt li. xvij. aliquando in ethiopia. vt p̄ li. ix.

De troiana.

Capitulum. clxiiij.

Oroiana prouin

cia in frigia primitus fuit dardania a dardano nominata. nā dardanus de grecis p̄fectus puenit ad frigiā ibidē primitus regnauit. post quē filius eius erictoni⁹. deinde nepos eius tros. a quo ciuitas troia et patria in circuitu ē vocata vt dicit Jsi. li. ix. Vultū autē de troianis post troie exitum facta classe p̄ diuersas mundi ptes sibi sedes quesierunt. ⁊ multas natōes expellentes p̄ eis habitauerūt. ⁊ ex eoz p̄genic p̄dierunt in posterū potentissime seculi natōes sicut diuersaz regionū verissime hystorie attestantur.

De thuscia.

Capitulum. clxv.

Ohuscia ytalie ē

puincia inter ligures ⁊ romanorum territorium collocata que difficilibz montium iugis ⁊ accessibus locorum valde altis et artis fortissime ē munita. Thuscia autē vt dicit Jsi. li. xv. a sacroz ⁊ thuris frequētia ē vocata. naz in illis ptibus in mortuoz exequis antiquithura cremare ⁊ offerre religionis ⁊ deuotōis grā p̄sueti erant maxime et suos mortuos affectu lacrimabili replāgebāt. Thura etiā in aris deo potissime incendebāt. qz vt dī in thuscia ars aruspicia primit⁹ ē reperta. vt dicit Jsi. Hec emilia fuit antiquit⁹ noiata plures habēs inclitas ⁊ nobiles ciuitates. ab occidēte p̄tra liguriā habet pisanā ciuitatē. senas. lucā. florentiā. p̄tra septētrionē vrbē veterē. p̄tra orientez areciū. p̄tra meridiē thurthonā. perusiū ⁊ assisiū que valli spolitane p̄tigue sunt ⁊ vicine. ab oriēte hñs mare adriaticū ⁊ marchiā anconitanā. a meridie tiberi ripā ⁊ romā. ab occidēte mediolanēsem liguriā. a septētrione romaniolam. ⁊ puiciā paduanā. ⁊ h̄ regio ē multū p̄tēdēs in longū ab ortu x̄sus occasum min⁹ hñs latitudinis ab aq̄lonari ēmino ad austrālē. Est autē terra mōtuosa satis ⁊ fortissima quo ad sitū. fertilissima quo ad solm. saluberrima quo ad celū. quam mare in duabus ptibus locupletat. quā etiam fontū ⁊ lacualū multitudo irrigat et fecundat. aruis fluminis illam p̄terfluit ⁊ decorat

croci aromatici ibi crescentis abundantia ipam singulariter nobilitat atq; ditat. fontium etiaz calidoꝝ in ea scaturientium affluentia ipaz gratificat ⁊ sublimat.

¶ De thuringia. ¶ Capitulū. clxvi.

Thuringia germanie est. puincia media inter gentē saxonum ⁊ francoꝝ et westualoꝝ. Habēt em̄ bobemos ⁊ saxones ab oriente. frācones ⁊ bauaros a meridie. suenos ⁊ alsacos ab occidente. westualos ab aquilone. gens q̄dez fm̄ nomē patrie thuringia. i. dura ꝑtra hostes maxime seuera. Est ei populus numerosus elegantis stature. fortis corpore. durus ⁊ cōstans mente. habens terrā montib; fere vnicꝝ circū datam et munitam. interius ꝑo planam valde frugiferam fructiferam. vineis etiam nō expectem. opida multa. castra fortia. nō solum in mōtanis verū etiam ꝑ plana. amnibus et stagnis ⁊ lacubus irrigua. aere saluberrima. pabuli vberitate gratissima. armentis ⁊ gregibus vaide plena. In eius mōtib; diuersa inueniuntur mineralia ⁊ metalla vt dicit herodotus qui nullatenus permisit secreta in germanie ꝑfinio inscrutata.

¶ De thuronia. ¶ Capitulū. clxvii.

Thuronia gallie superioris est. puincia. pars aquitanie antiquitus ꝑputata a thuronū ciuitate inclita sic vocata. In qua gēma sacerdotum Martinus sanctissimus requieuit. Est autē sita super amnem ligerim qui eaz ꝑterfluit ⁊ irrigat ⁊ multipliciter locupletat. Terra frugifera fructuosa vinifera ⁊ pascuosa. aere saluberrima nemorosa. gēs robusta corpore. elegantis forme. audax mente. benefica in opere. modesta in sermone.

¶ De wasconia. ¶ Capitulū. clxviii.

Wasconia est puincia ab aquitannia antiquitus cōprehēsa. sita super pireneum. a wascea oppido nūcupata vt dicit Isid. li. ix. habens montes pireneos in vno suo latere ⁊ in alio oceanum mare. in alio ꝑo planicieꝝ. puincie tholosane in alio ꝑo pictaꝝ gentibus appropinquat. Terra siluestri ⁊ nemorosa saltuosa ⁊ montuosa in multis sui ꝑtib; vnicarū ferax intan-

tū ꝑ vicinis multis ⁊ insulis maris vini copians administrat. Gethona fluius a tholosana puincia hanc sepat qui wasconiam ꝑterfluēs iuxta burgidale metropolim vrbē wasconū oceanū mare intrat vt dicit Isid. li. ix. in ca. de vocabulis gentiū wascei a wascia oppido ꝑgnominati ꝑ amplam iugis pirenei mōtis solitudinem inhabitāt qui et wascones quasi waccones dicunt. c. in. l. rām commutata. quos pompeius edomita hispania ad triūphum venire festinans de pireniugis deposuit ⁊ in vno oppidum ꝑgregauit vnde ꝑuenarū nomē vrbis accepit vt dicit idē Isid. ꝑli. ⁊ herodotus qui recitat gentem wasconum fore corpore leuem et agilem animo audacem. ad bella ꝑecipitem et ferocem.

¶ De venecia. ¶ Capitulū. clxix.

Venecia venetoz ab antiquo dicebatur. puincia que a litore maris adriatici in cuius sinu vrbis venecia nūc ē sita vsq; ad padum fluius qui diuidit inter ciuitates ⁊ fines superiorū ligurū ⁊ inferiorū. videlicet inter ꝑgameſes ⁊ mediolanenses ꝑimitus extendebatur vt narrat longobardoꝝ ac liguz hystorie verissimꝑ recitator. multas siquidē nobiles nūc obtinuit ciuitates. nā vt dicit Isid. li. xv. mātua que a māto trelie filia (que post interitū thebanoꝝ venit in ytaliam) ꝑdita. sita ē in venecia que galliace alpina ē vocata. Venecie itaq; ytalie ē puincia q̄ multarū terraz ⁊ citatū dñium habuit ab antiquo in mari et in terra. cuius potestas hodie ꝑ longissimos maris tractus ⁊ vsq; in greciā se extendit. germanoz fines vsq; in aquilegiā tangit. dalmaciā ⁊ sclauoz piratarū ꝑedā tyrannicā reprimit et cōpescit. Insulas ⁊ portus. ꝑmūctoria maris ⁊ sinus sub eius dominio existētes iustissime regit. subditos ꝑregit ab hostib; potentissime ac defendit rempublicam ⁊ ciuilē iustis legib; subijcit. nullam sectā diuinis ꝑtrariā institutis infra suos terminos manere dissimulat aut ꝑmittit. Quins gentis referre singulas ꝑbitates estimo supflunꝝ cum de gentis venetozum virtute ⁊ potentia circūspectōe ⁊ ꝑuidētia vnitate ⁊ ciuium ꝑcordia. amore totius iusticie cū clemētia oib; fere natōibus iā sit notū vt dicit idē regiꝑ scriptor hystorie lombardoꝝ.

¶ De westualia. ¶ Capitulū. clxx.

Westualia germanie inferioris ē puincia. hñꝑ saxoniam ad orientē. Thuringiā et bassiam ad

meridiam. rhenam et coloniã ad occidentẽ. oceanũ 7 frisiã ad aquilonẽ. nobilissimis fluminibus duobus in eius extremitatibus cingit scz wesera atz reno. uam renũ tangit uersus occidentem et septentrionẽ. weseram x̄o uersus orientem. Hec i quibusdã libris dicit antiqua saxonia. ab omni specie fornicatõis se mundã preseruã et supra districtissime puniens ac honesta cõnutia summe colens. licet pagana superstitione vsqz ad septingentesimũ annũ domini teneatur implicita ut scribit bonifa. i epla ad regẽ anglie. Est em̄ terra multũ nemorosa pascuosa plus alendis gregibz q̄ ferendis frugibz apta. multis fontibz et amibz est irrigua. emosa scz lippia atz rura 7 multis alijs. fontes habet salis 7 mõtes fertiles in metallis. abundat fructibus glandibz nucibz atz pomis. etiã feris porcis pecudibz et iumẽtis. populus cõmunit̄ elegantis stature est et p̄cere uenuste et fortis corpe 7 audax mente. militiã habet copiosam ac mirabiliter animosam. prompam ad arma cõtinue et paratã. ciuitates habz fortes et multas castra fortissima et opida tam in montibz q̄ in planis.

De uironia.

Capitulu. clxxj.

Uironia est prouincia paruula ultra daciã uersus orientẽ a uirore dicta eo qd sit gramino sa et nemorosa multis aquis et fontibz profusa cuius gleba est frugũ ferax. gens quondã barbara sena incomposita ac inculta. nũc x̄o danorũ regibz parit̄ et legibz est subiecta. Terra x̄o tota est a germanis 7 danis pariter habitata. q̄re sup̄ in lra R. de riualia. Hec terra a nogardoz gente et cathoz p̄ fluuiũ maximũ q̄ narua dicit̄ est separata.

De uinlandia.

Capit. clxxij.

Uinlandia est prouincia iuxta montana noruegie uersus orientẽ sita sup̄ litus oceani. p̄tenta nõ multũ fertilis nisi in graminibus et siluis. Gens eius est barbara agrestis et sena. magicis artibus occupata. vñ et nauigãtibz p̄ eoruz litora vel apud eos p̄pter uenti defectũ moras cõrabentibz uentũ uenale offerũt atz uendũt globũ em̄ de filo faciũt et diuersos nodos in eo cõnectentes vsqz ad tres nodos vel plures de globo extrahi precipiũt fm̄ qd uoluerint uentũ habere fortiorẽ quibz p̄pter eoruz incredulitatem illudẽtes demones aerem cõcitant 7 uentũ maiorẽ vel minores excitãt fm̄ qd plures nodos de filo extrahunt vel pauciores et qñz in tãtuz

cõmouent uentũ qd miseris talibz fidem adhibẽtes iusto iudicio submergũtur.

De uirna.

Capitulu. clxxij.

Uirna est insula modica i mari britanico sita distãsa a britãnia maiori paruo freto interposito separata. cuius gleba ad frumẽta e optia multas habens siluas et nemora. multas feras pacora et iumẽta. fontes 7 amnes insulã irrigãtes quo ad temperiẽ est saluberrima et in fontibus uerrima dicit̄ esse. bec ab anglis. hodie inhabitatur.

De yselandia.

Capitulu. clxxiij.

Yselandia est regio vltima in europa a septentrione ultra noruegiam sita perpetuo glacie in remotioribus eius simibz condemnata. p̄tendit̄ aut̄ sup̄ litus oceani maris uersus septentrionem. ubi mare p̄re nimio frigore cõgelatur. ab oriente habet scythiã superiozẽ. ab austro noruegiam. ab occidẽte oceanũ hybernicum ab aqlone mare cõgelatũ. Et est dicta yselandia quasi terra glacie eo ibi dicunt̄ esse montes niuei in glacie duriciẽ p̄gelati. Ibi cristalli inueniũtur. in illa etiam regione sunt albi uis maximi et ferocissimi qui uingibz glaciẽ rumpuntur et foramina multa faciunt per que in mare se immergunt et sub glacie pisces capiẽtes eos extrahunt p̄ foramina predicta 7 ad litus deferẽtes inde uiuũt. terra est sterilis qd ad fruges. exceptis paucis locis in qz uallibz uix crescit auena. gramia tãtũmõ 7 arbores i locis ubi habitãt boies p̄turit 7 p̄ducit. 7 illis p̄tibus feras gignit et iumẽta nutrit. Uñ de piscibus 7 uenatõibz et carnibz p̄ maiori p̄te populus terre uiuit. oues p̄ frigore ibi uiuere non possunt. et ideo incole de feraz et uisozũ pellibus quos uenatu capiũt cõtra frigus se muniunt et corpa sua tegũt. alia uestimẽta habere nõ possunt nisi aliunde deferant. gens multũ corpulẽta robusta et ualde alba. piscationi uedita et uenationi.

De zengia.

Capitulu. clxxv.

Zengia siue zengia est puincia ubi e maior cartago minor affrica. inẽ bisantiũ 7 numediaz sita ut dicit ysi. li. xiiij. Hec a septẽtrione marisiculo e iuncta ut dicit idẽz. et a meridie vsqz ad regionẽ getuloz porrecta. cuius p̄ria sunt frugifera uteriora x̄o bestijs 7 serpẽtibz plena. Ibi

onagi et fere siluestres ibi mira et monstruosa
inueniuntur vt idē dicit. **Explicit liber. xv.**

Incipit liber decimus sextus.
De lapidibus preciosis.

Descriptis pro
prietatibus terre et partū ei⁹
in generali. restat adiunāte do
mino aliqua hic inferere de ei⁹
ornatu in speciali. **Corū autē**
que ornant terrā quedā sunt simpliciter inani
mata et insensibilia. vt omnia metheorica que in
venis terre generant qualia sunt lapides colo
res et metalla. et de illis primo p ordinem ē agē
dum. Quedā vō vegetabilia vt radices her
be et arbuta. Quedam aut sensibilia vt homi
nes et iumēta. de quib⁹ vltimo est tractandum
primo ergo ab his que generant in terra et in
venis eius p ordinē alphabeti hic dicendū est.

De arena

Capitulum. j.

Arena ab aridita
te est dicta que si manu pressa fuerit
pre siccitate et duricia stridorem fa
cit que si in veste cādida aspera fuerit nihil sor
dis post se relinquit vt dicit ysid. li. xvj. ca. iij.
Arena liquidem in aquis marinis ab omni limo
sitate et lutea viscositate abluatur. vt dicit Aris.
in libro de proprietatib⁹ elementoz. et ideo ppter
vincentem in ea siccitatem coagulari in lapidez
pfecte non pmittitur. Terra em̄ pura vt dicit
idem libro meth. iij. lapis nō fit quia cōtinuati
onem nō facit. sed cōmutatōem. et ideo siccitas
vincens oēm humiditatem nō pmittit eam to
taliter in lapidem cōsolidari. **Inde est q arena**
terra cōmuni est substātaliter durior. s lapide
mollior et in ptes innumerabiles diuisibilior.
vnde arena frigida est et sicca minuta cōpressa
grauissima in pondere q̄uis sit minuta et steri
lis ex se ppter caloris et humoris defectum et
dominium frigide siccitatis. ymbre supuenien
te non dissoluit. s potius diluta aut consūpta
lutea impuritate magis cōprimit et pte parti
fortius adberēte amplius solidat. **Arenarum**
etiā multitudine maris impetus sistit. et ad ei⁹
cumulos se cōstringēs ne vltra sibi assignatos
a deo terminos effluat impedit vt dicit hiero.
sup **Iere. c. v.** Posuit arenā terminū mari. **z.**
Habet etiā vniuersaliter naturā colatinā. vn
de aqua p arenas colata dulcior et purior iue
nitur vt dicit **Constan.** Itē virtutē habet me
talloy purgatiuā et sua cōfricatōne rubiginis
cōsumptiuam. aurū em̄ es et ferrum arene con

fricatōne clarificant. **Item** virtutem habet in
frigidatūā. repercussiuā. opitatinā tumoris se
datiūā. vt patet in thimalia id est arena ex lapi
de fabuli resoluta que valet ad omnia supdicta
vt plane dicit **Constan.** **Item** virtutem habet
mineralem vel saltem ei simile vel affinem vn
de et inter arenulas tamfluuiales q̄ marinas
auree arene sepius inueniunt. **Lapides** etiam
politi et gemme p̄ciose in marino litore inueniū
tur inter arenulas. **Item** arene tamfluuiales q̄
marine ex ventis cōtrarijs ipas arenularū par
ticulas eleuantib⁹ sepius in maris hostijs et li
torib⁹ coacervant et ex arenis sic accumulatis
aque fluuiales ne mare subintrent aliquotiens
retardāt vt dicit **Hiero.** super amos. viij. **Ibi**
deffluet sicut riuus egipti. **z.** vbi expresse dicit.
q̄ aquam nili ppter obstantes arenarū cumu
los contingit impediri. nam circa fluminis de
scensum pariter aggregata arena aquam nili ī
mare descendere nō pmittit. sed potius reflue
re p plana egipti manifestissime coartat. s quā
to illis cumulis arenosis aqua redire compellit
tanto eisdem dissipatis cum maiori impetu in
mare descendere profundius perhibet vt dicit
Hiero. ibidem. **Item** arenarū obstaculis ī ma
ri sub aque supficie occultatis occurrere vel re
sistere maxime est difficile et periculosum vt pa
tet supra vbi de maris periculis ptractatur.

De argilla.

Capitulum. ij.

Argilla est terra
tenax glutinosa et viscosa ad varia
figulorū opera disposita atq̄ apta.
Et est h̄m yndozum libro. xvj. c. primo ab ar
gio sic vocata. apud quos primo ex tali mate
ria vasa fictilia sunt effecta. et vt ibidem dicitur
talis terra per actionem caloris liq̄diores ptes
cōsumētis et terrestriores consolidātis in late
rem cōmutatur. sepe etiam cōtingit q̄ talis ter
ra lutea vinctuosa frigiditate aquam congelāte
in lapidem cōmutat. **Sepe** etiā accidit tal̄ t̄ns
mutatio scz luti vinctuosi in lapidē ex calore co
agulāte. **Sic** em̄ d̄ li. iij. methoz. **Lutū** vinctu
osum aptū ē huic trāsmutatōi scz ī lapidē p ca
lidi coagulātōem q̄re vinctuosū ē mediū int̄ vi
scosū et vaporatiuū h̄ns hūidū viscosū. vñ grā
vaporatiui p̄ a calido coagulari. grā viscosi n̄
p̄ ex toto educi. s āpl⁹ p̄primi et p̄solidari et sic
ī lapidē t̄nsmutari vt ibi dicit p̄metator. **argilla**
ē frigiditate sua sāgnis restricta vt dicit **constā.**
argilla si cuz forti aceto fuerit distpata apposita
frōti et t̄pib⁹ p̄hibet sanguinem narib⁹ fluētē.

De alabastro.

Capitulum. iij.